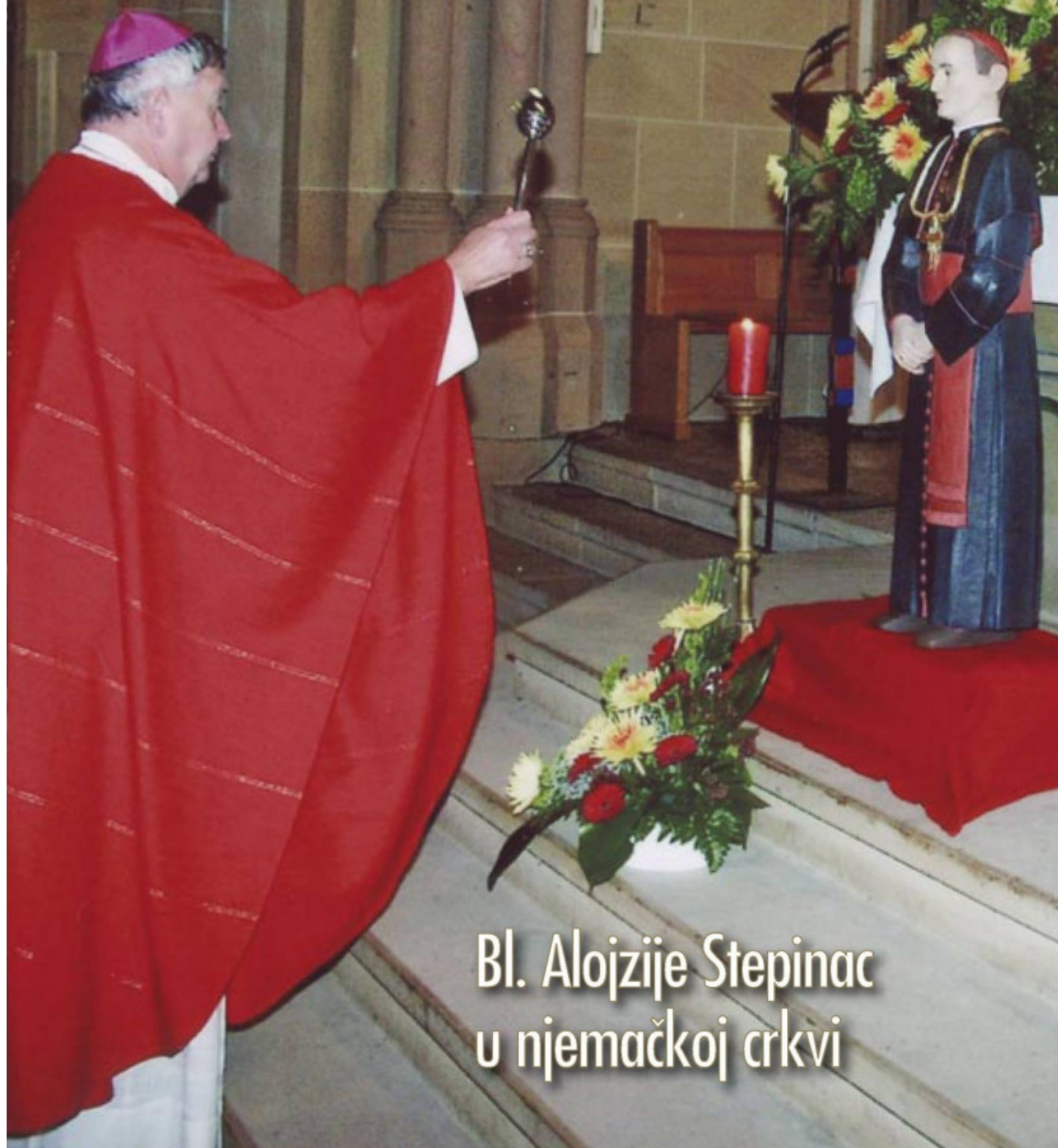

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Bl. Alojzije Stepinac
u njemačkoj crkvi

Naslovnica:

Kip bl. Alojzija Stepinca u Speyeru
blagoslovio je mons. Josip Mrzljak;
snimio: A. Polegubić

ŽIVA ZAJEDNICA
lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824
E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout &
Bildbearbeitung:
Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:
Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: e 16,-
za ostale europske zemlje: e 22,-
za prekomorske zemlje: e 35,-
Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

12. SMOTRA ZBOROVA

MAINZ, 14. 11. 2009. ODRŽANA SMOTRA ZBOROVA DJECE I MLADIH

Zbor HKM Mainz, voditeljica s. Dionizija Tomas. Sviraju mladi i dr. Jozo Majdančić.

Zbor HKZ Sindelfingen, voditeljica s. Bernardeta Tomic

Zbor HKM Mannheim, voditeljica Magdalena Ferenčina

Zbor HKM Darmstadt, voditeljice s. Damjana Damjanović i s. Andela Milas

● 12. SMOTRA ZBOROVA DJECE...

Pjesmom
slavili Boga

str.

11

● SPEYER:

Blagoslov
kipa
bl. Alojzija
Stepinca

str.

8

● HKZ LUDWIGBURG:

40. godina
vjernosti Bogu
i narodu

str.

6

IZ CRKVE U SVIJETU:

Anglikanski obraćenici dobivaju
ordinarijate

Potvrđena ostaje sadašnja praksa
Crkve u kojoj nekadašnji oženjeni an-
glikanski svećenici mogu biti primljeni
u svećeničku službu u Katoličkoj Crkvi
i to „od slučaja do slučaja“.

4

PAVAO I NJEGOVA PORUKA:

Pavao i kralj Agripa

12

MONS. DR. MILE BOGOVIĆ:

Krbavski križ – simbol raseljene
Hrvatske

9

SVIJET MLADIH – JUGENDWELT:

Pet mladih karijera

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Kirche – Gottes Volk
auf dem Weg

AKTUELLES: Dr. Franz Overbeck ist
neuer Bischof von Essen

13-14

Dok su se ovih dana Njemačka i svijet svečano prisjećali pada Ber-
linskog zida, ne smije se zaboraviti da još uvijek postoje „zidovi“ koji
onemogućuju izmjenu dobra, ljubavi i tolerancije, pravednosti za sve.

Preteča rušenja „zidova“

Za bl. Alojzija Stepinca je riječ Božja bila vrhovna norma živo-
ta. Nije se bojao nikakve zemaljske
sile, onih koji mogu oduzeti tjelesni
život. Nije se bojao niti komunistič-
kih vlasti koje su se činile tako moć-
ne nakon Drugoga svjetskog rata u
pojednim dijelovima svijeta, kazao
je varaždinski biskup mons. Josip
Mrzljak za nedavnog blagoslova ki-
pa bl. Alojzija Stepinca u Speyeru,
koji će trajno ostati u crkvi sv. Josipa
u tom lijepom njemačkom gradu.

„Bl. Alojzije Stepinac je osoba
koja predstavlja jedan dio naše
hrvatske povijesti, a koji nas pod-
sjeca na ono turobno vrijeme. On
nam je pokazao put kojim trebamo
ići kao kršćani, a i kao pripadnici
hrvatskoga naroda“, dodao je mons.
Mrzljak. To je svakako put ljubavi i
oproštenja, ali i spoznaje istine o se-
bi i drugima. Te su Blaženikove vri-
jednosti prepoznate i izvan hrvatskih
granica, pa nije ovo prvi put da se

časti izvan domovine i u drugim na-
rodima. Delegat fra Josip Bebić je
pritom podsjetio kako se Blaženiko-
vi kipovi i reljefi u Njemačkoj nala-
ze i u Freiburg-Stühlingeru u crkvi
Srca Isusova, u Kölnu u Minoriten
Kirche, kao i u misijskim centrima u
Kölnu i Essenu, te u dvorištu misij-
skog centra ispred kapele u Mün-
chenu. Bl. Alojzije Stepinac je svojim
mučeničkim životom rekao istinu i o
nacizmu i o komunizmu. Bio je pre-
teča rušenja „zidova“, koji su uda-
ljavali ljude i sputavali ih u ljubavi i
razumijevanju. Dok su se ovih dana
Njemačka i svijet svečano prisjećali
pada Berlinskog zida, ne smije se
zaboraviti da još uvijek postoje „zi-
dovi“ koji onemogućuju izmjenu do-
bra, ljubavi i tolerancije, pravednosti
za sve. Neka i danas bl. Alojzije
Stepinac – iskreni ljubitelj Boga, isti-
ne i svoga naroda, bude uzorom u
domovini i u svijetu u otklanjanju „zi-
dova“ bilo koje vrste! **Urednik**

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Crkva – Božji narod na putu

Cijenjene čitateljice i čitatelji!

Mnogima je i u naše vrijeme Ka-
tolička Crkva ustanova po ko-
joj nekažnjeno mogu izljevati svo-
ju mržnju i bijes. Crkva, sveta i grješ-
na, nije predostvarenje raja na
zemlji nego je to Božji narod na pu-
tu prema konačnom odredištu. Na
tom se putu rađa i umire, posrće i
diže. Svjedočenje i poslanje Crkve
u današnjem svijetu ovisi o odluč-
nosti običnih kršćana da ulože svo-
je vrijeme, snagu i materijalna do-
bra za Krista i njegovo Kraljevstvo.
Biti Isusov učenik znači, njega slije-
diti u svemu. Kad je Isus izabrao
svoje učenike, nije im rekao da će
im sve u životu ići dobro. Bog spa-
šava i poziva ljude da mu služe.
Svaki izabranik i svaka izabranica
u Crkvi imaju svoje mjesto, svrhu i
ulogu i zadaću koju trebaju obaviti.
Bog nas je spasio da bismo mogli
sudjelovati u spasenju drugih ljudi.

Zahvaljujem Bogu što su bez-
brojni Hrvati i Hrvatice iskusili i os-
jetili, poput mnogih kršćana diljem
svijeta, moć istine i božanske snage

u sakramentalnim obredima, kakvi
ne postoje nigdje drugdje. Svojim
kršćanskim životom ispovijedamo
da su Crkva i njezin nauk izravno
od Boga. Ludo po je i nerazborito tra-
žiti sredstvo spasenja izvan Crkve.
Crkva ima najbolja sredstva za čiš-
ćenje duše i uredne međuljudske
odnose. Ta su sredstva, sakramenti,
po kojima nas Bog posvećuje i čini
prikladnima za Kraljevstvo Božje i
vječni život. Biti katolik ne znači
imati automatski povlastice u Crkvi.
Onaj tko živi i uređuje svoj život na
katolički način, mora računati s pu-
no neugodnosti. Razmislijimo ovih
dana o milostima koje nam je Bog
udijelio u kršćanstvu, odnosno ka-
toličanstvu. Čime se mogu ponositi
kao katolik? Zbog čega bih trebao
biti zahvalan Katoličkoj Crkvi?
Crkva me suočila sa spoznajom da
me Bog neizmjerljivo ljubi, da sam
kao dijete Božje zamišljen u Božjoj
zamisli prije nego sam začet, da
moj život ima smisla i da je sve što
je stvoreno i što postoji svrhovito.

Vaš fra Josip Bebić, delegat

Anglikanski obraćenici dobivaju ordinarijate

Potvrđena ostaje sadašnja praksa Crkve u kojoj nekadašnji oženjeni anglikanski svećenici mogu biti primljeni u svećeničku službu u Katoličkoj Crkvi i to „od slučaja do slučaja“.

Pročelnik Kongregacije za nauk vjere kardinal William Levada 20. listopada najavio je da će papa Benedikt XVI. objaviti apostolsku konstituciju kojom se predviđa „osnivanje osobnih ordinarijata koji će omogućiti vjernicima koji su sada anglikanci da uđu u puno zajedništvo s Katoličkom Crkvom, čuvajući istodobno elemente svojstvene duhovne i liturgijske anglikanske baštine“. Samo jedanaest dana kasnije, 31. listopada ravnatelj Tiskovnog ureda Svete Stolice, isusovac Federico Lombardi već je odbacivao špekulacije o pitanju celibata koje je navodno trebala obraditi apostolska konstitucija o osobnim ordinarijatima za anglikance koji ulaze u puno zajedništvo s Katoličkom Crkvom. Špekulacije je proširio novinar Andrea Tornielli ističući da apostolska konstitucija neće biti objavljena, ali ne samo „iz tehničkih razloga“, već stoga što postoje nesuglasje oko toga treba li celibat biti norma za budući kler tih ordinarijata. Kardinal Levada pojasnio je da potvrđena ostaje sadašnja praksa Crkve u kojoj nekadašnji oženjeni anglikanski svećenici mogu biti primljeni u svećeničku službu u Katoličkoj Crkvi i to „od slučaja do slučaja“. U svakome slučaju, ove špekulacije ne zalaze u bit same „informativne note“ što ju je objavio Tiskovni ured Svete Stolice. Tom notom pojašnjeno je da Katolička Crkva novom apostolskom konstitucijom – objava je predviđena za kraj prvoga tjedna studenoga – izlazi u susret „brojnim zahtjevima koje su Svetoj Stolic podnijele skupine anglikanskih klerika i vjernika sa svih strana svijeta, koji žele ući u puno i vidljivo jedinstvo“. Biskupi ordinariji budućih personalnih biskupija bit će imenovani iz redova nekadašnjeg anglikanskog klera, ali u skladu s tradicijom Katoličke i istočnih Crkava mora biti neoženjen. Znači, bivši oženjeni anglikanski svećenici mogu biti ređeni za svećenike, no ne i za biskupe.

Što se tiče svećeničkih pripravnika, oni će se odgajati i pripremati za službu zajedno s drugim katoličkim

pripravnici „premda će ordinarijat moći otvoriti kuću za formaciju s ciljem da odgovori na osobite potrebe odgoja u anglikanskoj baštini. „Jedinstvo s Crkvom ne zahtijeva jednoobraznost koja zanemaruje kulturne različitosti, kao što pokazuje povijest kršćanstva“, istaknuo je kardinal Levada.

Izazov ređenja žena i istospolnih zajednica

Kako bi svima bilo jasno zbog čega ovakva odluka, Tiskovni ured u sklopu note iznosi i kratku povijest koja je zapravo dovela do odluke o osnivanju toga novoga kanonskoga instrumenta. Poznato je, naime, da povijest Anglikanske Crkve počinje u 16. stoljeću odlukom kralja Henrika VIII., koji je objavio neovisnost Crkve u Engleskoj od papinske vlasti. Premda se proširila i po drugim zemljama u kojima je (kolonijalni) utjecaj imala Engleska i svoju vjersku baštinu nje govala i prema nekim idejama Reformacije, Anglikanska Crkva nikada nije zaboravila pitanje ponovnoga ujedinenja anglikanaca i katolika. Više je problema između dviju Crkava ipak novijega datuma. Tako se u noti ističe da su nakon Drugoga vatikanskoga sabora neki anglikanci napustili tradiciju podjeljivanja svetih redova samo muškarcima, pa su za svećenike i biskupe redili i žene. Neki su se anglikanci, isto tako, udaljili od zajedničkoga spolnoga nauka o spolnosti, pa su svete redove podijelili onim klericima koji se otvoreno izjavljaju kao homoseksualci, te ujedno prihvaćaju i blagoslivljaju i zajednice osoba istoga spola. Anglikanska se

Crkva mora suočiti s tim novim i teškim izazovima, a Katolička Crkva i dalje će ići putem ekumenizma i dijaloga s njima, ističe nota.

U njoj se podsjeća i na druge važne činjenice, među kojima se spominje da je u nedavnoj povijesti već bilo prijelaza pojedinaca i većih skupina u Katoličku Crkvu, pri čemu su sačuvala neke svoje strukture. Među njima je anglikanska

Biskupija Amritsar u Indiji, kao i više župa u SAD-u, u skladu s pastoralnom odredbom Kongregacije za nauk vjere. Tu je odredbu 1982. godine odobrio papa Ivan Pavao II., a po njoj su i tada bivši oženjeni anglikanski svećenici mogli biti zaređeni za katoličke svećenike, uz oslobođenje od obveze celibata. Personalni ordinarijati se u tom kontekstu mogu promatrati kao „daljnji korak prema ostvarenju težnje k punom i vidljivom jedinstvu“. Sam bi se pak broj obraćenika na katolištvo mogao popeti i na pola milijuna vjernika. No, kardinal Levada nije htio govoriti o brojkama nego je novinarima pojasnio kako je zahtjev podnio oko trideset biskupa. U Londonu su u povodu objave note zajedničku izjavu dali poglavar Anglikanske Crkve kenterberijski nadbiskup Rowan Williams i katolički westminsterski nadbiskup Vincent Gerard Nichols. U toj se izjavi najavu apostolske konstitucije naziva pokazateljem dobrih ekumenskih odnosa i nastojanja. „Apostolska konstitucija je nadalje priznanje bitna slaganja u vjeri, nauku i duhovnosti između Katoličke Crkve i anglikanske tradicije. Bez dijaloga u proteklih četrdeset godina to priznanje ne bi bilo moguće, niti bi se mogle krijeviti nade u potpuno vidljivo jedinstvo“, pa se u tome smislu u zajedničkoj izjavi ističe da je apostolska konstitucija „posljedica ekumenskog dijaloga između Katoličke Crkve i Anglikanske zajednice“. Ako se može vjerovati tonu izjave – a može se – onda nova odredba Svete Stolice neće predstavljati problem u ekumenskim odnosima između katolika i anglikanaca.

M. K.

Crkva za pravdu po pravu za sve narode

Komisija „Iustitia et pax“ HBK oglasila se uoči potpisivanja sporazuma o rješavanju hrvatsko-slovenskog razgraničenja.

Pod predsjedanjem vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića održano je zasjedanje Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine od 3. do 5. studenoga u Nadbiskupskom ordinarijatu vrhbosanskom u Sarajevu. Uz članove BK BiH, na zasjedanju je sudjelovao križevački biskup Nikola Kekić kao delegat Hrvatske biskupske konferencije. Dijelu zasjedanja BK pridružio se apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Alessandro D'Errico koji je biskupe upoznao s radom Mješovitog povjerenstva za provedbu Temelnog ugovora između Bosne i Hercegovine i Svete Stolice i Dodatnog protokola na Temeljni ugovor. Biskupi su razmotrili prijedloge Vijeća za kler BK BiH u vezi s obilježavanjem Svećeničke godine te izrazili potporu organiziranju svećeničkih duhovno-pastoralnih susreta između pojedinih dekanata različitih biskupija sa svrhom boljeg međusobnog upoznavanja i povezivanja. Zadužili su Vijeće za kler da izradi prijedlog programa susreta svećenika na razini cijele Bosne i Hercegovine koji se kani održati 2. lipnja 2010. na Kupresu. Povodom najnovijih nastojanja međunarodnih posrednika BK BiH pozdravlja i podržava sva nastojanja koja imaju za cilj ispravljanje postojećih institucionalnih nepravdi kao jednu od glavnih smetnji funkcioniranju države i razlog blokade procesa o stabilizaciji i pridruživanju.

Spomen na poginule

Na Dušni dan 2. studenoga u kapeli Vojnog ordinarijata u Zagrebu vojni biskup Juraj Jezerinac u koncelebraciji s generalnim vikarom Vojnog ordinarijata mons. Josipom Šantićem i vojnim dekanima i kapelanima predvodio je euharistijsko slavlje za sve vjerne mrtve poginule u Domovinskom ratu. Katehetski ured Splitsko-makarske nadbiskupije u suradnji s Katoličkim bogoslovnim fakultetom Sveučilišta u Splitu organizirao je jednogodišnji teološko-katehetski seminar u svrhu

osposobljavanja odgojiteljica za katolički vjerski odgoj u predškolskim ustanovama. Na zamolbu veleposlanika Kraljevine Švedske u Republici Hrvatskoj Fredrika Vahlquista priređen mu je susret sa zagrebačkim nadbiskupom kardinalom Josipom Bozanićem u četvrtak 5. studenoga.

Hrvatska se mora suprotstaviti nepravdi

Komisija „Iustitia et pax“ HBK oglasila se uoči potpisivanja sporazuma o rješavanju hrvatsko-slovenskog

smjela odustati od načela, po kojem je o razgraničenju dviju država imao odlučivati najkvalificiraniji i najpromptniji svjetski sud – Međunarodni sud pravde Ujedinjenih naroda, a ne nekakav „arbitražni sud“ neizvjesnog sastava i pravnog iskustva, s popisa koji nudi Europska komisija, a koji bi sad trebao odlučivati i po nepravim kriterijima“, ističe se u dokumentu. Članovi komisije „Iustitia et pax“ vjeruju da hrvatski građani žele da se prekine sa sadašnjim pogoršavanjem hrvatsko-slovenskih odnosa dvaju prijateljskih, većinski katoličkih naroda, ali ne žele da se ikome dopusti da se neodgovorno igra s nacionalnim teritorijem, jer pitanje razgraničenja ne smije biti vezano s ulaskom u EU. Komisija smatra da hrvatski građani imaju pravo i dužnost zahtijevati da hrvatska Vlada i međunarodna zajednica traže od EU, od OEES-a, od Vijeća Europe i od OUN da odvrte slovensku vladu

Mons. Jezerinac predvodio je misu za sve vjerne mrtve poginule u Domovinskom ratu. Snimka: IKA

razgraničenja. Komisija izražava svoju duboku zabrinutost za mir i duh dobrosusjedstva između slovenskog i hrvatskog naroda, a zbog moguće perspektive kršenja međunarodnog prava koje je Sporazum o arbitraži u stanju izazvati. „S gorkim okusom pritisaka i nejednakosti, Komisija podsjeća da ova dva naroda stare kršćanske, katoličke tradicije nikada u 14-stoljetnoj povijesti susjedstva nisu imali značajnijih prijevora, a nadasve ne sukoba, dok je sadašnja tajna diplomacija, daleko od očiju hrvatske javnosti, u stanju poremetiti i uzdrmati ovaj vrijedni povijesni polog, te otvoriti Pandorinu kutiju opasnog međunarodnog presedana, u ovom trusnom dijelu Europe, koji još uvijek vida rane iz vremena totalitarnih režima i nedavnih osvajačkih ratova“, stoji u dokumentu „Iustitia et pax“. „Naša Komisija smatra da se hrvatska strana trebala pred svijetom sustavno, djelatnije i energičnije suprotstaviti nepravdi slovenskih presizanja, jer ova ugrožavaju i pravdu i mir i pridonose destabilizaciji europskog jugoistoka. Naša Komisija također smatra da hrvatska strana nije

od teritorijalnih pretenzija, od igranja vatrom na ovim područjima gdje je, ne tako davno, posezanje za tuđim teritorijem proizvelo ogromne ljudske tragedije upravo zbog kršenja međunarodnog prava i obveze čuvanja mira.

Redovništvo u globalizaciji

Duhovnom centru Karmel sv. Ilije na Buškom jezeru četrdesetak viših redovničkih poglavara europskih karmelskih provincija iz Portugala, Španjolske, Francuske, Engleske, Irske, Malte, Italije, Belgije, Njemačke, Austrije, Mađarske, Slovačke, Poljske, Češke, Ukrajine, Bjelorusije, Libanona, kao i članovi Generalne kuće iz Rima sudjelovali su na redovitoj godišnjoj skupštini od 26. do 29. listopada. Željelo se posvijestiti mjesto i ulogu Karmelskog reda u kontekstu globalizacije i europskih integracija. U Petrovaradinu je u utorak 27. listopada održan metropoljski biskupski susret osječko-đakovačke crkvene pokrajine.

A.O.

LUDWIGSBURG

U službi Bogu i narodu

Hrvatska katolička misija Ludwigsburg, na čijem području danas djeluju hrvatske katoličke zajednice Ludwigsburg, Illingen, Vaihingen a.d. Enz, Korntal i Bietigheim-Bissingen, proslavila je u subotu 14. i nedjelju 15. studenoga 40. obljetnicu postojanja.

Svečano misno slavlje u povodu 40. obljetnice postojanja Hrvatske katoličke misije (HKM) Ludwigsburg, na čijem području danas djeluje pet hrvatskih katoličkih zajednica (HKZ): Ludwigsburg, Illingen, Vaihingen a.d. Enz, Korntal i Bietigheim-Bissingen, u punoj crkvi Presvetoga Trojstva u Ludwigsburgu predvodio je gospičko-senjski biskup mons. Mile Bogović u zajedništvu s voditeljem zajednica fra Jozom Župićem i voditeljem HKZ Stuttgart-centar fra Nediljkom Brečićem. Mons. Bogovića i sve okupljene na početku je pozdravio o. Župić podsjetivši na tako važnu obljetnicu misije. Kazao je kako su se zajednice za taj jubilej pripremale duhovnom obnovom. Mons. Bogović je izrazio svoje čestitke, a prenio je pozdrave i hrvatskog episkopata, poglavito predsjednika Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu dubrovačkog biskupa mons. Želimira Puljića. Mons. Bogović je u propovijedi kazao kako je dobro pogledati u prošlost i zahvaliti najprije Bogu, a također vidjeti i koji su ljudi djelovali i što su dobra učinili i sa zahvalnošću im reći hvala. „Naš narod je jedan od raseljenijih naroda jer nismo imali sigurnosti i snage na svojoj rodnoj grudi. Crkva je uvijek pratila i slala svećenike da budu uz svoj narod“, kazao je mons. Bogović koji je u ime domovinske Crkve po-

Misno slavlje predvodio je i propovijedao mons. Mile Bogović

sebno zahvalio svećenicima Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu, koji od početka pastoralno skrbe u toj misiji, a i u većini drugih misija i zajednica u Njemačkoj. „Dolazeći u ovu zemlju i u druge zemlje Hrvati su radno i duhovno obogaćivali nove sredine. Papa Ivan Pavao II. je ponajviše očekivao od Iraca, Poljaka, Slovaka i Hrvata da će oni pomoći da Europa spasi svoju kršćansku dušu. I to upravo stoga jer su ti narodi najviše trpili. U trpljenju se rađaju kreposti. Kod nas je sačuvano mnogo kršćanskoga i ljudskog blaga koje su drugi narodi izgubili. Taj veliki Papa je još jednu ideju lansirao u svijet, a ta je da se na pragu trećeg tisućljeća popišu svoji vjerni svjedoci i da ih se nasljeđuje. To su oni o kojima

govori Isus koji su na bilo koji način bili u službi drugih. Zato smo se htjeli odazvati ideji velikog Pape kako bismo pogledali u svoju prošlost i popisali svoje prave velikane hrvatske mučenike.“ Mons. Bogović je podsjetio na svehrvatski projekt crkve Hrvatskih mučenika na Udbini. Vjernici iz ovdašnjih pet hrvatskih katoličkih zajednica prikupili su 3100 eura za tu Crkvu. Misno slavlje uveličao je zbor zajednica pod vodstvom pastoralne suradnice Ane Madunić uz solo nastup Monike Peters. Na kraju je „Klasik Trio Magis“ iz Sarajeva održao kraći koncert. Dan ranije, 14. studenoga, u Theatersaal u Ludwigsburgu održana je duhovno-glazbena večer na kojoj su između ostalih nastupili „Klasik Trio Magis“ iz Sarajeva, domaći zbor pod vodstvom Ane Madunić i orguljskom pratnjom Kristijana Vidačkovića, sudionici natjecanja za najbolji glas pod nazivom „Mikrofon je vaš“ te domaći članovi folklor. U zabavnom programu nastupio je Krunoslav Kićo Slabinac i Slavonski dukati.

HKM Ludwigsburg osnovana je 1969. U misiji su djelovali svećenici: dr. fra Metod Kelava, fra Ivan Dotur, fra Mirko Marić, fra Petar Vučemilo, fra Nedjeljko Šabić, fra Dušan Džimbeg, fra Petar Čirko, fra Nedjeljko Brečić, fra Josip Božić-Stanić, fra Josip Kulović, fra Ante Grčić te fra Anđelko Validžić. Od 2004. djeluje fra Jozo Župić. Svi su oni članovi Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. **Tekst i snimke: A.P.**

Okupljeni vjernici za vrijeme slavljeničkog misnog slavlja u Ludwigsburgu

ULM

Pohod mons. Mile Bogovića Hrvatima

Tijekom svoga boravka u Ulmu mons. Mile Bogović je predvodio misno slavlje i podijelio sakrament sv. potvrde, kojeg je primilo trideset dvoje djevojaka i mladića.

Svečano misno slavlje u nedjelju 18. listopada u crkvi sv. Georga u Ulmu predvodio je gospićko-senjski biskup mons. Mile Bogović u zajedništvu s domaćinom voditeljem Hrvatske katoličke zajednice Ulm vlč. Ilijom Krištićem i voditeljem Hrvatske katoličke misije Nersingen dr. fra Ivanom Leutarom. Tijekom misnog slavlja mons. Bogović je podijelio sakrament potvrde. Sakrament je primilo trideset kandidata, od toga dvanaest mladića i dvadeset djevojaka.

Misnom slavlju prethodio je ophod od župne dvorane do crkve. Na početku je išao križ, ministranti, mons. Bogović i suslavljenici, potvrđenice i potvrđenici te na kraju mladi obučeni u narodne nošnje iz svih hrvatskih krajeva. Sve je na početku pozdravio vlč. Krištić, a potom je

Za vrijeme prinosa darova

istina. Ako to cvijeće mladosti zahvati droga i drugo današnje zlo, ono postaje osušeno cvijeće. Da se to ne

možemo spasiti kršćansku europsku dušu. Mi moramo vjerovati da toga dobra imamo. Zato je važno zalijevati to cvijeće, a ne kukolj kojega također imamo, a i imali smo ga i u prošlosti. U svojoj prošlosti imamo ljudi koji su živjeli kršćanske vrijednosti i žrtvovali se za druge. Papa je uočio da ima puno dobra u ovome svijetu i to prije svega kod onih koji se znaju žrtvovati za druge. Takve trebamo nasljedovati. Zato je rekao da svi narodi popišu upravo takve koji su zbog tih ideala nastradali. Tako smo na taj put u središtu naše domovine, u Lici, počeli graditi projekt crkve Hrvatskih mučenika, koji je prihvatila Hrvatska biskupska konferencija i Hrvatski sabor", kazao je mons. Bogović istaknuvši kako je taj projekt puno više nego je jedna nova crkva. Prije podjele sakramenta potvrde mons. Bogović je blagoslovio svijeće i šalove koje su nosili potvrđenici. Potvrđenici su mons. Bogoviću predali dar za crkvu Hrvatskih mučenika kao i novoobjavljeni CD tamošnje vjernice Marijane Zovko pod nazivom „Svjedočenje“. Na kraju je mons. Bogović zahvalio vlč. Krištiću, pastoralnoj suradnici Janji Kobaš i pastoralnom suradniku Juliju Lovriću Caparinu za sve što čine za Hrvate katolike u toj zajednici. Misno slavlje uvećao je zbor Hrvatske katoličke zajednice iz Sindelfingena pod vodstvom s. Bernardete Tomić, kao i članovi misijske folklorne skupine, koje vode Paula Matić i Mihaela Babić. **Tekst i snimke: Adolf Polegubić**

Misno slavlje u punoj crkvi sv. Georga predvodio je i podijelio sakrament potvrde mons. Mile Bogović

mons. Bogovića u ime potvrđenika iz Ulma, Echingena i Laupheima i Biberacha pozdravila potvrđenica Maja Magdalena Dusper. Mons. Bogović je u uvodnoj riječi okupljene pozdravio u ime svih hrvatskih biskupa. Posebno je istaknuo važnost zajedništva bez obzira iz kojih domovinskih krajeva vjernici dolaze. U propovijedi je kazao kako je u životu važno biti koristan za druge, za zajednicu kako bi bilo bolje sredini u kojoj se živi i djeluje. „Cvjetati znači obećavati da će biti i plodova. Gledajući današnju mladež, možemo se pitati, može li na to njihovo cvijeće pasti mraz pa od toga neće biti uspjeha. Da toga ima, to je

bi dogodilo, za to se trebamo brinuti mi u Crkvi, roditelji i cijelo društvo, ali i mladi, u ovom slučaju krizmanici, da paze na to da njihovo cvjetanje donese plod i da budu korisni društvu. Zato je važno uzeti svoju odgovornost i doprinositi kako bi se išlo naprijed“, kazao je mons. Bogović istaknuvši borca protiv zla, zaštitnika te njemačke župe sv. Georga ili sv. Juru.

„Papa Ivan Pavao II. je posebno cijenio nas Hrvate i vidio da kod nas ima dosta snage živjeti za druge. Pozvao nas je da što prije uđemo u Europu, ali ne zbog toga da dobijemo koji euro više, nego zbog toga jer je vidio da mi svojim bogatstvom duha

SPEYER

Blagoslov kipa bl. Alojzija Stepinca

U subotu 17. listopada u crkvi sv. Josipa u Speyeru varaždinski biskup-mons. Josip Mrzljak blagoslovio je kip bl. Alojzija Stepinca. Mons. Mrzljak u tom je povodu predvodio misno slavlje u suslavlju s kanonikom katedralnim župnikom mons. Matthiasom Benderom, kancelarom Zagrebačke nadbiskupije kanonikom mr. Stjepanom Večkovićem, delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipom Bebićem, njemačkim župnikom vlč. Hubertom Ehrmanntrautom, domaćinom voditeljem Hrvatske

Misno slavlje je predvodio i kip blagoslovio mons. Josip Mrzljak

U svečanosti je sudjelovao veliki broj vjernika iz Speyera i šire

katoličke zajednice u Speyeru vlč. Milivojem Galićem te s još osam svećenika, uglavnom voditelja tamošnjih hrvatskih katoličkih zajednica, te uz asistenciju stalnog njemačkog đakona.

Misno slavlje započelo je ophodom kroz crkvu, a potom je sve pozdravio mons. Bender koji je istaknuo kako će kip bl. Alojzija Stepinca, koji će trajno ostati u crkvi sv. Josipa u Speyeru, biti znak povezanosti te njemačke zajednice s Hrvatima katolicima kako u tom gradu, tako i općenito. Mons. Mrzljak je u uvodnoj riječi okupljenima prenio pozdrave svih hrvatskih biskupa. „Bl. Alojzije Stepinac je osoba koja predstavlja jedan dio naše hrvatske povijesti, a koji nas podsjeća na ono turobno vrijeme. On nam je pokazao put kojim trebamo ići kao kršćani, a i kao pripadnici hrvatskoga naroda.“

Pastoralni referent Mijo Ikić na početku, a dr. Zdenko Vantur na kraju misnog slavlja na njemačkom su jeziku iznijeli važnije detalje iz života i djela bl. Alojzija Stepinca. Tijekom misnog slavlja djevojke u narodnim

nošnjama donijele su kip bl. Alojzija Stepinca i položile ga ispred oltara, a potom ga je blagoslovio mons. Mrzljak.

Mons. Mrzljak u propovijedi je podsjetio kako Hrvati imaju tri proglašena sveca: sv. Nikolu Tavelića, sv. Leopolda Bogdana Mandića i sv. Marka Križevčanina. „Sva trojica svetaca završili su svoj zemaljski život izvan domovine. Kao da je nama Hrvatima sudbina da idemo po cijelome svijetu, da živimo u svim krajevima kugle zemaljske, ali da nosimo ono što smo baštinili u svom rodnom kraju. Očekujemo da se ovoj trojici svetaca pridruži i bl. Alojzije Stepinac, čovjek našega vremena koji je napustio ovaj svijet prije skoro pedeset godina. On je čovjek koga smo mnogi poznavali, s njim se susretali i vidjeli kako se postaje svecem. Za njega je riječ Božja bila vrhovna norma života. Nije se bojao nikakve zemaljske sile, onih koji mogu oduzeti tjelesni život. Nije se bojao niti komunističkih vlasti koje su se činile tako moćne nakon Drugoga svjetskog rata u pojedinim dijelovima

svijeta“, istaknuo je mons. Mrzljak, zaključivši kako bl. Alojzije i nama danas pomaže svojim primjerom i životom da idemo njegovim putem, a taj se put zove Isus Krist.

Na kraju je prigodnu riječ uputio vlč. Galić, koji je zahvalio svima, posebno mons. Mrzljaku, kao i kanoniku Benderu, župniku Ehrmanntrautu i đakonu Klausu Hilzensaueru koji su podržali njegovu ideju da se postavi kip bl. Alojzija Stepinca u toj prelijepoj crkvi.

Delegat o. Bebić je istaknuo kako se veliki broj Hrvata u Njemačkoj utječe zagovorom bl. Alojzija Stepinca, stoga je sasvim prirodno da su ga mnoge hrvatske katoličke zajednice i misije u Njemačkoj uzele za svoga zaštitnika. Potom je kazao kako ta župna crkva nije jedina u kojoj je blaženikov kip. On se nalazi i u Freiburg-Stühlingeru u crkvi Srca Isusova, u Kölnu u Minoriten Kirche, kao i u misijskim centrima u Kölnu i Essenu te u dvorištu misijskog centra ispred kapele u Münchenu i sl. „Veseli me da se glas o njegovoj svetosti širi i izvan domovinskih granica.“

Prigodnu riječ uputio je i konzul za gospodarstvo Generalnog konzulata RH u Frankfurtu Marko Šimat. Misno slavlje uveličao je svojim pjevanjem zbor Hrvatske katoličke zajednice iz Stuttgarta pod vodstvom s. Nevenke Tadić.

Autori kipa su Marija i Branko Rizlić iz Orubice kod Slavonskog broda. Kip je visok 130 cm, a izrađen je od trešnjeva drva. Nakon misnog slavlja za sve je priređen domjenak.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Krbavski križ – simbol raseljene Hrvatske

Na pročelju Crkve hrvatskih mučenika (CHM) prema Krbavskom polju, mjestu krbavske tragedije našega naroda, bit će uvećani križ koji se u literaturi različito naziva. Kniewald ga naziva „Zlatni križ krbavskih biskupa”. Zove se katkada i „Bribirski križ” jer se više stoljeća čuvao u Bribiru u Vinodolu. Katkada se naziva samo „Krbavski križ”, jednostavno zato što je bio vlasništvo krbavskih biskupa. Tako ćemo ga i mi ovdje nazivati.

Krbavski križ jedan je od rijetkih umjetničkih dragulja srednjovjekovne središnje Hrvatske, odnosno područja Like, Krbave i Gacke, koji je na našim prostorima uspio preživjeti. Kniewald njegovo pojavljivanje stavlja u vrijeme oko 1200. godine. Pripadao je prvom hrvatskom biskupu Mateju Maruti. Selio se kako su se selili krbavski biskupi. Tako je 1460. stigao u Modruš, a u to vrijeme Krbavske bitke (1493.) odnio ga je biskup Kristofor u Vinodol, zajedno s drugim dragocjenostima. Poznati Pastoral krbavskih biskupa, iz sredine 15. stoljeća, Kristofor je ponio sa sobom u Novi, a križ je darovao bribirskom kaptolu koji ga je vjerno čuvao. Tu ulogu nastavili su kasnije bribirski župnici.

Seljenje Krbavskog križa poklapa se s vremenom kada je počelo masovno raseljavanje hrvatskih područja. Već nakon pada Bosne (1463.) turska vojska se češće zalijetala na hrvatsko područje, pljačkala i odvodila roblje. Nakon Krbavske bitke 9. rujna 1493. iseljavanje postaje sve masovnije, na sve strane stvaraju se povorke hrvatskih beskućnika i izbjeglica: preko mora kreću u Italiju, kopnom prema slovenskim, austrijskim i mađarskim krajevima sve do Češke i Moravske. Taj proces nastavljen je gotovo kroz cijelo 16. stoljeće. U slovenskim zemljama te izbjeglice su, zbog sličnosti jezika, s vremenom sasvim izgubile svoj nacionalni identitet, u Italiji su se sačuvali kao Moliški Hrvati, u Austriji i Mađarskoj kao Gradišćanski Hrvati (iako je taj naziv novijega doba), a sjevernije, u današnjoj Češkoj i Slovačkoj, najpoznatiji su pod nazivom Moravski Hrvati.

Prva etapa raseljavanja, dakle, pada u vrijeme kada je Krbavski križ prešao iz Krbave u Modruš, a druga

Podupirem ideju svećenika iz Gradišća da se povijesni križ krbavskih biskupa (Krbavski križ), a koji se nalazi na pročelju Crkve hrvatskih mučenika na Udbini, prihvati kao simbol duhovnog jedinstva s domovinom svih raseljenih Hrvata, ističe mons. Mile Bogović.

započinje u vrijeme kada je on iz Modruša preselio u Bribir.

Bilo je to vrijeme takvih nevolja da nisu bili samo pojedinci i skupine životno ugroženi, nego je bio ugrožen opstanak Hrvata kao naroda. Ljudi na hrvatskim prostorima bili su većinom obuzeti samo mišlju kako spasiti vlastiti život. Samo su se velikani trudili spasiti vjersku i kulturnu baštinu svoga naroda i sam narod. Među njima se u to vrijeme ističe upravo Kristoforov namjesnik, krbavsko-modruški biskup Šimun Kožićić Benja, inače rodom Zadrani. On se svojski trudio spasiti sve ono vrijedno i lijepo što su stvorili prijašnji naraštaji i kako to prenijeti na one koji će doći.

Vrijeme kraja 17. stoljeća i cijelo 18. stoljeće jest vrijeme ponovnog naseljavanja oslobođenih područja. Većina raseljenog stanovništva više se neće vratiti. Koncem 19. i kroz cijelo 20. stoljeće traju novi valovi iseljavanja. Tako su Hrvati prešli oceane i naselili se u Sjedinjenim Američkim Državama, u Kanadi, Argentini, Čileu i drugim južnoameričkim državama; tako dospiješe i u Australiju; tako se raz-

doše po svim europskim državama, ponajviše po Njemačkoj i Austriji.

Svi ti raseljeni Hrvati imaju hrvatski grb i hrvatsku zastavu kao svoje simbole povezanosti sa svojim narodom i svojom državom. No, pitamo se, treba li ponuditi i jedan duhovni simbol koji nije manje vezan s našom prošlošću od spomenutih simbola? Tu nam se ponovno javlja Krbavski križ kao snažan simbol. Među drugim križevima svakako njemu trebamo dati prednost u traženju simbola koji može najbolje izraziti duhovnu povezanost raseljene Hrvatske. Ideja je potekla od Gradišćanskih Hrvata. Svećenici iz Gradišća, na čelu s mons.

Egidijem Živkovićem, razmišljali su što bi uzeli kao simbol zajedništva Gradišćanskih Hrvata s domovinom svoga podrijetla. Došli su do zaključka da bi to mogao biti upravo Krbavski križ. Taj križ je u vrijeme najvećih stradanja hrvatskog naroda i u vrijeme njegova najintenzivnijeg raseljavanja prešao put od Krbave do Modruša, Bribira u Vinodolu i Rijeke. U tom razdoblju išle su povorke iseljenika u Italiju, Austriju, Mađarsku, Slovačku, Češku i druge zemlje. Nije li on najjasniji simbol koji ih može posjetiti i povezati sa starom domovinom.

Ideja je izvrsna. Ja bih samo dodao da on može biti simbolička veza i svih ostalih koji će kasnije odlaziti u druge zemlje, poglavito u one prekomorske. Svi raseljeni Hrvati dobili su u samostalnoj državi Hrvatskoj svoj oslonac i središte. Krbavski križ može postati simbol njihova duhovnog zajedništva, kao i simbol svih naših križeva, naše patnje i duhovnog rasta u sjeni križa. Zato smo uvećani križ krbavskih biskupa stavili na pročelje Crkve hrvatskih mučenika koje je okrenuto prema Krbavskom polju, mjestu stradanja, da trajno podržava kršćansku nadu u svima koji nose svoj križ za svoga brata.

Crkva hrvatskih mučenika je u zemljopisnom središtu Hrvatske. Vjerujemo da ona može postati odredište prema kojemu će se kretati svaki Hrvat koji se iz svijeta uputi prema svome zavičaju i prema svojoj staroj domovini.

Mons. dr. sc. Mile Bogović

Hrvatska vjernost, IV/2009, br. 5., str. 13-14.

MÜNCHEN

Susret misijskih suradnika

Okupljene je na susretu pozdravio i zagrebački gradonačelnik Milan Bandić.

U subotu 17. listopada u kapeli bl. Alojzija Stepinca u Münchenu održan je susret aktivnih suradnika misije koji svojim angažmanom u pjevačkim, folklornim, molitvenim i drugim skupinama obogaćuju život misije i čine ga prepoznatljivim u Münchenu i šire. Već 61 godinu se iseljeni Hrvati okupljaju oko misije u kojoj su udruženi u različitim skupinama. Više od 300 aktivnih suradnika misije svih generacija okupilo se na zajedničkom susretu kojem su nazočili i veleposlanik RH u Njemačkoj dr. Miro Kovač,

gradonačelnik Zagreba Milan Bandić, generalni konzul RH u Münchenu Vladimir Duvnjak, hrvatski konzul iz GK R BiH Luka Džolanić, hrvatski poduzetnici Franjo Tomić i Ante Brekalo i mnogi drugi. Iz domovine su za ovu prigodu stigli i članovi KUD-a „Seljačka sloga“ iz Posavskih Brega koji su svojim nastupom uljepšali zajedničko druženje. KUD „Seljačka sloga“ postoji već 70 godina i u München su stigli zahvaljujući Mirjani Prodan, koja je porijeklom iz Posavskih Brega. Neočekivani posjet zagrebačkog grado-

načelnika Milana Bandića misijskoj proslavi izazvao je veliko oduševljenje među posjetiteljima koji su ga dočekali pljeskom. Fra Tomislav je zahvalio svima koji se angažiraju u životu i radu misije. O. Dukić je Milana Bandića predstavio kao gradonačelnika grada svih Hrvata i pozvao ga da se obrati okupljenim misijskim suradnicima. „Drago mi je da sam večeras s vama, nakon moga posjeta gradskoj upravi Münchena. Znam kako vam je teško u tuđini, znam što znači napustiti svoj rodni dom u potrazi za boljim životom. Ali to je sudbina naših ljudi da odu iz domovine, ali isto tako oni domovinu nikad ne zaborave, domovina živi u njima. Ponosan sam što sam četiri puta postao gradonačelnik Zagreba, i nakon svega što sam prošao mogu reći, da imam samo dva uzora: svoju majku i dragog Boga. Neka vas dragi Bog čuva i neka vam pomogne u vašim životima.“ Gradonačelnik Bandić je voditelju misije o. Dukiću darovao repliku Stepinčeve katedrale u znak potpore cijeloj hrvatskoj zajednici u Münchenu. Nakon svečanih govora uslijedilo je zajedničko druženje uz ples i pjesmu.

Tekst i snimka: Andela Drmić

BERLIN

Framaši dali obećanja

Dvadeset i šest članova Franjevačke mladeži (Frama) je u nedjelju 8. studenoga tijekom misnog slavlja u crkvi sv. Sebastiana u Berlinu dalo obećanja da će živjeti po uzoru na sv. Franju Asiškog, po kojemu ovaj svjetovni red katoličke mladeži i nosi ime i kojega drži svojim velikim uzorom. Prema životu, radu i djelu sv. Franje obećali su mladi framaši živjeti skromno, pobožno i vrijedno, Bogu na slavu i blišnjima na radost.

„Biti pripadnik i član svjetovnog Franjevačkog reda je nešto što može biti vrlo važno i veoma koristiti u životu. Biti brat i sestra franjevcima i framašima širom svijeta, znači puno. Uvijek mogu zakucati na vrata bilo koje misije i Frame širom svijeta i reći: Ja sam framaš! I vidjet ćete da će vas svugdje rado primiti i pružiti ljubav. Čestitam roditeljima i njihovoj djeci,

mladima koji su dali obećanja. Želim vam puno snage da izdržite u svojim nastojanjima“, rekao je voditelj misije fra Petar Čirko.

Obećanja su dali framaši: Ivana Bagarić, Lucija Bajić, Marija Bandić, Dario Bandov, Franciska Bijader, Jelena Bijader, Marija Bilić, Martina

Bliznac, Katarina Budimir, Stanko Budimir, Katarina Čubela, Ana Draganović, Silvestar Jurčević, Antonela Milanović, Ivana Kikić, Kristina Kikić, Ante Marešković, Mia Matić, Filip Projić, Marina Miličević, Valentina Nakić, Marija Širić i Andrea Vidović.

Tekst i snimka: Sonja Breljak

MAINZ

Pjesmom slavili Boga

Na smotri je nastupilo deset zborova iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke.

Dvanaesta smotra zborova djece i mladih iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) i zajednica (HKZ) u Njemačkoj održana je u subotu 14. studenoga u crkvi sv. Bonifacija u

rođeni Hrvati izgubite hrvatski jezik u Njemačkoj. Zato je važno govoriti u ovoj zemlji i hrvatski i njemački", istaknuo je o. Zils. Liturgijsko pjevanje na misnom slavlju predvodili su mladi i

Nadahnuto je na hrvatskom jeziku propovijedao o. Diethard Zils

Mainzu, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta i Hrvatske katoličke misije Mainz. Svečano misno slavlje na blagdan sv. Nikole Tavelića predvodio je delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić u zajedništvu s njemačkim dominikancem o. Diethardom Zilsom koji je propovijedao, voditeljem HKM Mainz fra Antom Bilićem, voditeljem HKM Frankfurt fra Petrom Klapežom i voditeljem HKM Wiesbaden dr. fra Antom Bilokapićem. Misnom slavlju pribivao je i generalni konzul Generalnog konzulata RH u Frankfurtu Petar Uzorinac, referent dušobrižništva katolika drugih materinskih jezika Biskupije Mainz Bernd Krämer, voditelj HKM Rüsselsheim fra Berislav Nikić, te više pastoralnih suradnika i suradnika, redovnica i laika, kao i skupina redovnica Bosansko-hrvatske provincije koje djeluju u Mainzu. Sve je na početku pozdravio voditelj HKM Mainz o. Bilić. O. Zils je sve pozdravio u svoje ime te u ime župnika o. Sebastiana Anassa. O. Zils je u propovijedi kazao kako bez jezika ne možemo opstati, a najljepše nam je u vlastitom jeziku. Treba učiti i druge jezike. „Tako sam ja npr. učio hrvatski jezik u Njemačkoj i vrlo sam zahvalan hrvatskom jeziku. Bio bih vrlo tužan, ako vi kao

odrasli vjernici HKM Mainz uz sudjelovanje svih sudionika smotre. Sve su pozdravili referent Krämer i generalni konzul Uzorinac. Delegat o. Bebić prije nego je otvorio smotru kazao je da smotre postaju lijepa tradicija tijekom kojih djeca i mladi iz naših misija i zajednica pokazuju što su naučili. Nastupilo je deset zborova: HKM Mainz pod vodstvom s. Dionizije Tomas skladbama Kraljice mira (N. Krpetić) i Pođite s nama (S. Grgat); zbor HKZ Sindelfingen pod vodstvom s. Bernardete Tomić skladbama Hajdmo djeco

(M. Nardelli) i Dođi u srca (I. Šutalo); zbor HKM Mannheim pod vodstvom Magdalene Ferencina skladbama Brate moj, Krist i tebe treba (Frama) i Pođimo s Bogom u srcima (M. Ferencina); HKM Darmstadt pod vodstvom s. Damjane Damjanović i s. Anđele Milas skladbama Vijek hvaljen budi (Sv. Franjo, tradicionalna) i Dobrom pastiru (M. Žigrić, S. Paljušević, D. Bubalo); zbor HKM Offenbach pod vodstvom Kornelije Nikolić i Zvonka Orlovića skladbama Ne boj se, jer ja sam te otkupio (K. Sopić) i Rijeke žive vode (I. Meštrović); zbor HKM Wiesbaden pod vodstvom s. Aukisilije Milić skladbama Nova žena (Nepoznat autor) i Duhovski događaj (s. T. Čavar, M. Martinjak); zbor HKM Rüsselsheim pod vodstvom s. Estere Marijić skladbama Daruj nam mir Gospodine (R. Patzleiner) i Glasnik velikoga kralja (N. Jukić, M. Nardelli); zbor HKM Frankfurt pod vodstvom s. Pavlimire Šimunović skladbama Ljubav i mir (Š. Marović, A. Mateljan) i Primi nam žrtvu (M. Martinjak); zbor HKZ Karlsruhe pod vodstvom Ivana Bošnjaka skladbama Dođi Isuse pogledaj me i Gloria/Alla bare (obrada I. Bošnjak) te zbor pod vodstvom s. Nikoline Bilić i tamburaški orkestar pod vodstvom Gabrijela Vala i Marije Šibenik iz HKM München skladbama Stvoritelju, tebi hvala (N. Krpetić) i Velik si (E. L. Hällmark). Program su vodile Marijana Ramljak i Josipa Marić. Zapažanja o smotri dao je o. Zils istaknuvši kako su svi pobjednici, oni koji su pjevali i oni koji su slušali. Delegat o. Bebić je na kraju smotre voditeljicama i voditeljima zborova uručio spomenice i cvijeće. U zabavnom programu nastupio je duet „Kumovi“.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Okupljeni članovi zborova za vrijeme misnog slavlja

Piše:
Mario Cifrak,
OFM Zagreb

Pavao i kralj Agripa

Isus stoji iza Pavlova poslanja koje se vidi kao ispunjenje Izraelovih Pisama. Pavlovo djelo je stvarno djelo Izraelovog Mesije.

Pavao je još uvijek uhićen i pod istragom u Cezareji. Pa je prefekt Judeje Porcije Fest iznio Pavlov slučaj kralju Agripi i Bereniki. Fest u svom obraćanju kralju iznosi da Pavao nije ničim zaslužio smrt (usp. Dj 25,25; također 23,29; 25,11). Kako se može primijetiti, autor Djela apostolskih pokušava napraviti sličnost životnih putova između učitelja i učenika, tj. Gospodina Isusa i ovdje konkretno apostola Pavla, stoga i nalazimo paralele u Evanđelju po Luki i Djelima apostolskim. U slučaju Festove tvrdnje da Pavao nije zaslužio smrt slično je ustvrdio i Pilat s obzirom na Isusa (usp. Lk 23,15). Agripa dopušta Pavlu da se brani. Pavao napominje da kralj najbolje poznaje židovske običaje i zadjevice (usp. Dj 26,3; usp. također 6,14; 21,21; 23,29; 25,19; 28,17). Obrana se odvija odgovorima na pitanje o uskrsnuću od mrtvih u Dj 26,4-8 i na pitanja vezana uz Zakon i Hram u Dj 26,9-23.

Svi Židovi poznaju Pavlov život da je živio kao farizej po najstrožoj sljedbi vjere. Pred sudom je zbog nade u obećanje koje Bog daje ocima njihovim i kojem se dovinuti nada dvanaest plemena Izraelovih (usp. Dj 26,6-7). O dvanaest plemena Izraelovih se govori u Lk 22,30. Kraljevstvo Božje se predstavlja kao „kraljevstvo što ga je meni predao moj Otac“ (usp. Lk 22,29) i koje Isus sada može držati svojim. Ističe se Božje djelovanje s obzirom na Isusa i njegovu proslavu. Isus je sada u poziciji da to isto kraljevstvo preda u baštinu svojim učenicima da mogu u budućnosti, kad kraljevstvo dođe (usp. Lk 22,16.18), jesti i piti za njegovim stolom i suditi dvanaest plemena Izraelovih. Nada plemena je u budućnosti, tj. u uskrsnuću od mrtvih (usp. Dj 2,26). A o služenju danju i noću govori se u Lk 2,37. Proročica Ana govori o djetetu svima koji iščekivahu otkupljenje Jeruzalema (Usp. Lk 2,38), a služenje najbolje objašnjava Dj 24,14-15: „Putom koji nazivaju sljedbom služim otačkom Bogu vjerujući u sve što je u Zakonu i u Prorocima napisano, uzdajući se u Boga da će

uskrsnuti pravednici i nepravednici, što oni i sami očekuju.“ Ana vidi ispunjenje obećanja u Isusu, služenje joj je vezano uz Hram. No služenje dvanaest plemena obuhvaća služenje koje se temelji na Izraelovoj nadi u uskrsnuće. I pitanje zašto bi se nevjerojatnim držalo da Bog mrtve uskrsuje ima zadaću da nas uvede u vjeru da je Isus Krist i da Krist mora trpjeti, umrijeti i uskrsnuti od mrtvih.

Pavao pripovijeda o svojoj progoniteljskoj prošlosti (usp. Dj 26,9-11). To mu pomaže da se bolje legitimira kao Isusov navjestitelj na što je pozvan kroz viđenje i kojemu mora biti poslušan. U tom smislu valja shvatiti sve što je Pavao propovijedao i naučavao, a što je u skladu s ciljem koji su imali i Izraelovi proroci sve do Ivana Krstitelja: obraćenje i povratak Bogu, s djelima koja potvrđuju obraćenje (usp. Dj 26,17-20). Premda je Pavao optužen za učenje protiv Zakona, naroda i Hrama, on shvaća da je razlog diskusije o njegovom učenju Isus jer je spominjući svoju neprijateljsku aktivnost bio protivnik ne kršćanstva, nego imena Isusova. Zato:

a) Isus stoji iza Pavlova poslanja koje vidimo kao ispunjenje Izraelovih Pisama.

b) Pavlovo djelo je stvarno djelo Izraelovog Mesije, koji je trpio i uskrsnuo po Pismima, a sada je potpuni procvat Kristovog navještaja svjetla narodu i poganima (usp. Dj 26,22-23).

Pavao za to svjedoči sve do dana današnjeg (Dj 26,22), tako da ovaj trenutak suđenja (Dj 26,6) pretvara u svjedočanstvo za Isusa.

Prema Rimu

Pavao se prizvao na cara, pa je stoga odlučeno da bude odveden u Rim, iako su i Agripa i Porcije Fest bili spremni pustiti ga na slobodu. Na put kreće Pavao iz Cezareje prema Sidonu. Pavao je smio posjetiti prijatelje u Sidonu zbog Julijeva čovječnog postupanja (usp. Dj 27,3). Nastavili su do Mirelicijske, a odatle su ploveći stigli u Dobra pristaništa u blizini grada La-

seje na Kreti. Pavao je predviđao poteškoće, no odluka je bila da nastave do luke Feniks koja je bila po njihovu mišljenju prikladnija za zimovanje. Tada su upali u oluju. No ni u takvoj situaciji nisu izgubljeni jer se Pavlu ukazao anđeo Boga čiji je i kojemu služi (usp. Dj 27,23) i jer treba doći pred cara pa će tako biti spašeni i svi njegovi suputnici. Četrnaeste noći od početka oluje naslutili su kopno. Pavao ih nudi jelom i obećava da nikomu ni vlas s glave neće pasti (usp. Dj 27,34; usp. također Lk 21,18) jer je to za njihovo spasenje. Uzevši kruh, pred svima zahvali Bogu, razlomi kruh i stade jesti, a i ostali su uzeli hranu. H-J. Klauck misli da Pavao slavi euharistijsku gozbu sa svojim kršćanskim suputnicima, a ostali suputnici ih oponašaju uzimajući jelo i tako sudjeluju u blagoslovljenom djelovanju ove gozbe i na oprezan način bivaju uvučeni u kršćansko iskustvo spasenja. Svi su zdravi prispjeli na kopno za koje su utvrdili da je otok Malta. Barbari im iskazivahu nesvakidašnje čovjekoljublje (usp. Dj 28,2). Pavao pomaže u skupljanju granja za pripremljenu vatru i pri tom ga ugrize zmija. To barbari tumače kao definitivnu kaznu za Pavlovo nedjelovanje, no kad mu se ništa ne dogodi, zaključuje da je bog. Nema nikakve Pavlove reakcije ni korekcije krivog mišljenja jer je zadaća ove epizode da pokaže Pavlovu nevinnost koju prepoznaju barbari. Kao gost prvaka otoka Publija izliječio je njegova oca od ognjice, a kasnije je ozdravljao i ostale otočane (usp. Dj 28,7-10; Lk 4,38-40). Ozdravljanje uz molitvu i polaganje ruku se spominje samo ovdje. Molitva Bogu je vjerojatno odgovor na pomisao da bi Pavao bio bog (usp. Dj 28,6). Brod kojim su dalje plovili s Malte je imao za znak Dioskure, tj. sliku, s obje vanjske strane, Kastora i Poluksa, Zeusovih sinova i zaštitnika plovidbe. Tri dana su proboravili u Sirakuzi, a odatle otploviše u Regiju i zatim u Puteole. Iz Puteola stiže Pavao u Rim, a u susret mu do Aprijeva trga i Triju gostionica iziđoše rimski kršćani. ■

Kirche – Gottes Volk auf dem Weg

Verehrte Leserinnen und Leser!

Für viele Menschen ist auch in der heutigen Zeit die katholische Kirche eine Institution, auf der sie ungestraft ihren Hass und ihren Zorn auslassen können. Noch immer trifft die Warnung aus der Heiligen Schrift zu: „Wundert euch nicht, Brüder, wenn euch die Welt hasst“ (1 Joh 3, 13-18). Der heilige Johannes hat eine Erklärung hierfür: Die Menschen „liebten die Finsternis mehr als das Licht; denn ihre Taten waren böse“ (vgl. Joh 3, 19). An dieser Trennlinie zwischen Licht und Finsternis, zwischen Gut und Böse, stolpern nicht selten kindische und unreife Katholiken. Letztere treten leicht aus dem Schiff Petri (der Kirche) aus und stechen als Schwimmer in See, hinaus in den Ozean des Lebens, ohne Kompass und ohne Zielhafen an den Ufern der Ewigkeit. So ist vor nicht allzu langer Zeit eine Landsmännin von uns aus der Kirche ausgetreten. Überzeugt von der eigenen Selbstgenügsamkeit und Freiheit sagte sie: „Ich brauche die Kirche nicht, weder zur Taufe des Kindes noch zur Bestattung“. Nachdem sie gebeten wurde, ihre Entscheidung noch einmal zu überschlagen, antwortete sie selbstgewiss, dass sie keine Zeit darauf verschwenden wolle.

Die Kirche, heilig und sündig, ist nicht die vorgezogene Verwirklichung des Himmels auf Erden (so, wie das manche wegen ihrer eigenen Vorteile in dieser Welt gerne hätten), sondern vielmehr Gottes Volk auf dem Weg hin zu seinem ewigen Bestimmungsort. Auf diesem Weg wird es geboren und stirbt es, stolpert es und richtet sich auf.

Das Zeugnis und die Sendung der Kirche in der heutigen Welt hängen von der Entschiedenheit der einfachen Christen ab, ihre Zeit, Kraft und ihre materiellen Güter in Christus und sein Königreich zu investieren. Jesu Jünger zu sein bedeutet, ihm in allem zu folgen. Das ist eine schwere Aufgabe, denn „keiner, der die Hand an den Pflug gelegt hat und nochmals zurückschaut, taugt für das Reich Gottes“ (Lk 9, 62).

Als Jesus seine Jünger aussuchte, sagte er ihnen nicht, dass alles in ihrem Leben gut verlaufen würde. „Wer

mein Jünger sein will, der verleugne sich selbst, nehme täglich sein Kreuz auf sich und folge mir nach“ (Lk 9, 23), sprach Jesus. Gott rettet die Menschen und ruft sie auf, ihm zu dienen. Jeder Auserwählte und jede Auserwählte hat in der Kirche einen bestimmten Platz, einen Zweck, eine Rolle und eine Aufgabe, die er bzw. sie erfüllen muss. Gott hat uns gerettet, damit wir an der Rettung anderen Menschen teilhaben können.

Allein die Kirche Christi kann dem Menschen den wahren Weg zu Gott aufzeigen. In der Kirche und über die Kirche erfasst das Wort Gottes den Menschen. In ihr wird es auf dem Pilgerweg des Glaubens am besten und am fruchtbarsten verkündigt. Daher bin ich meinen Eltern und den Franziskanermönchen, die mir den katholischen Glauben ins Herz gepflanzt haben, unendlich dankbar.

Ich danke Gott dafür, dass unzählige Kroaten und Kroatinnen – im Übrigen wie viele Christen in der ganzen Welt – die Macht der Wahrheit und der göttlichen Kraft in den sakramentalen Riten erfahren und gespürt haben, die sie sonst nirgendwo anders finden können. Mit unserem christlichen Leben bekennen wir, dass die Kirche und ihre Lehre unmittelbar von Gott kommen. Es ist unsinnig und unvernünftig, das Mittel zum Heil außerhalb der Kirche zu suchen.

Die Kirche hat die besten Mittel für die Reinigung der Seele und für gute zwischenmenschliche Beziehungen. Diese Mittel sind die Sakramente, durch die uns Gott heiligt und für das Königreich Gottes und das ewige Leben vorbereitet. Katholik zu sein bedeutet nicht, automatisch Privilegien in der Kirche zu haben. Im Gegenteil. Derjenige, der sein Leben auf katholische Art und Weise lebt, muss mit vielen Unannehmlichkeiten rechnen.

Denken wir in diesen Tagen über Gottes Gnaden nach, die er uns im Christentum beziehungsweise im Katholizismus geschenkt hat. Worauf kann ich als Katholik stolz sein? Und weshalb sollte ich der katholischen Kirche dankbar sein? Die Kirche hat mich mit der Erkenntnis konfrontiert, dass mich Gott unendlich liebt, dass

ich als Kind Gottes in seinem Plan erdacht war, noch bevor ich auf die Welt kam, dass mein Leben einen Sinn hat und dass alles, was erschaffen wurde und was existiert zweckmäßig ist.

Kann ich mit Stolz und Bewunderung auf die Kirche Christi schauen? Gewiss. Alle Sünden, die in der Kirche oder in ihrem Namen begangen wurden, sind nichts gegenüber den Gnaden Gottes, die er den Menschen in der Kirche und über sie gibt.

Ich liebe die katholische Kirche dafür, dass sie mich im Geiste Christi erzogen hat. Sie hat mich gelehrt, in Ehrfurcht gegenüber Gott und seinen Geboten zu leben. In der Kirche habe ich gelernt, dass vor Gott alle Menschen gleich sind und dass Gott vorurteilslos ist. In der Kirche habe ich gelernt, dass Gott unermesslich heilig, gut und barmherzig ist und dass seine Vorhersehung alle Geschehen lenkt.

Ich liebe die katholische Kirche, weil sie meine Mutter und meinen Vater, meine Schwestern und Brüder erzogen und den wahren katholischen Glauben in ihre Herzen eingepflanzt hat. In meiner Familie habe ich gelernt zu beten, Gott zu ehren, sein Wort zu halten. Ja, ich habe in meiner katholischen Familie gelernt, rechtschaffen, gerecht und rücksichtsvoll gegenüber anderen Menschen zu sein. Meine Eltern haben mich gelehrt, nicht gewalttätig und gegenüber Andersglaubenden und Andersdenkenden nicht feindlich gesinnt zu sein. Durch die Kirche habe ich auch wahre Liebe zu meinem kroatischen Volk entwickelt.

Als Christ und Katholik erfahre ich in der Kirche Sicherheit und Frieden. Nirgendwo und bei niemandem habe ich so viel Freude und Frieden gefunden wie in der katholischen Kirche. Die Kirche hilft mir, das Böse in mir und um mich herum zu bewältigen. Sie ruft mich unaufhörlich auf, umzukehren und den Weg Gottes zu gehen und sie wendet mich vom Bösen ab. Und deshalb liebe ich die katholische Kirche und deshalb werde ich ihr bis an mein Lebensende treu bleiben.

Ihr P. Josip Bebić, Delegat

Dr. Franz-Josef Overbeck ist neuer Bischof von Essen

Münsteraner Weihbischof zum Nachfolger von Bischof Genn ernannt.

Dr. Franz-Josef Overbeck ist neuer Bischof von Essen. Die Ernennung durch Papst Benedikt XVI. wurde am 28. Oktober um 12.00 Uhr zeitgleich in Rom, Essen und Münster bekannt gegeben. Der 45-jährige Weihbischof in Münster ist damit nach Kardinal Dr. Franz Hengsbach, Dr. Hubert Luthe und Dr. Felix Genn der vierte Bischof des 1958 gegründeten Bistums.

Der neu ernannte Bischof wurde am 19. Juni 1964 in Marl geboren. Nach seinem Abitur 1983 studierte er Katholische Theologie und Philosophie zunächst an der Westfälischen Wilhelms-Universität in Münster und ab 1984 an der Päpstlichen Universität Gregoriana in Rom. Der damalige Kurienkardinal Joseph Ratzinger weihte ihn am 10. Oktober 1989 in der Kirche St. Ignazio in Rom zum Priester. Anschließend setzte Overbeck sein Studium in Rom fort und sammelte ab 1990 als Kaplan in der Gemeinde St. Sixtus in Haltern erste Erfahrungen in der Seelsorge.

1994 wurde er für weitere Studien freigestellt, übernahm gleichzeitig die Aufgabe als Heimleiter im Deutschen Studentenheim in Münster und wurde Domvikar am St. Paulus-Dom. Im Februar 2000 promovierte er in katholischer Dogmatik mit einer Arbeit zum Thema „Der gottbezogene Mensch. Eine systematische Untersuchung zur Bestimmung des Menschen und zur 'Selbstverwirklichung' Gottes in der Anthropologie und Trinitätstheologie Wolfhart Pannenberg“. Im selben Jahr übernahm Overbeck die Leitung des Instituts für Diakonat und pastorale Dienste (IDP) im Bistum Münster und wurde zum Bischöflichen Beauftragten für den Ständigen Diakonat im Bistum. Das IDP ist das Zentrum für alle Pastoralreferentinnen und -referenten sowie Ständigen Diakone. Im Jahr 2002 übernahm er zusätzlich die Aufgabe des kirchlichen Assistenten für die Gemeinschaft Christlichen Lebens.

Papst Benedikt XVI. ernannte Overbeck am 18. Juli 2007 zum Titularbischof von Matara in Numidia (Nordafrika) und Weihbischof in Münster. Die Bischofsweihe empfing Overbeck am 1. September 2007 durch Bischof Reinhard Lettmann im St. Paulus-

Der neue Ruhrbischof Dr. Franz-Josef Overbeck.

Dom in Münster und wurde zugleich residierender Domkapitular an der Hohen Domkirche in Münster. Sein Wahlspruch sind die ersten Worte des Lobgesangs der Gottesmutter Maria: „Magnificat anima mea“ (Meine Seele preist die Größe des Herrn). Der jüngste Bischof Deutschlands war als Regionalbischof in der rund

365.000 Katholiken zählenden Region Münster-Warendorf tätig. Am 29. März 2008 wählte das Münsteraner Domkapitel Dr. Franz-Josef Overbeck zum Diözesanadministrator für die Zeit der Sedisvakanz, nachdem Papst Benedikt XVI. den altersbedingten Rücktritt von Bischof Lettmann mit Wirkung vom 28. März 2008 angenommen hatte. Mit dem Amtsantritt von Bischof Felix Genn am 29. März 2009 erlosch das Amt. In der Deutschen Bischofskonferenz ist Overbeck Mitglied der Glaubenskommission und der Kommission für gesellschaftliche und soziale Fragen.

2008 wurde Franz-Josef Overbeck in den Orden der Ritter vom Heiligen Grab zu Jerusalem aufgenommen. Die feierliche Investitur erfolgte im Dom zu Köln durch den Großmeister des Ordens, den Kurienkardinal John Patrick Foley.

Der neue Bischof Dr. Franz-Josef Overbeck wird am 4. Adventssonntag, 20. Dezember, im Essener Dom in sein Amt eingeführt. (do)

Quelle: www.bistum-essen.de

Bischof Dr. Franz-Josef Overbeck Lebenslauf

19. Juni 1964 – geboren in Marl
 1983 – Abitur am Geschwister-Scholl-Gymnasium Marl
 1983 – Theologiestudium an der Westfälischen Wilhelms-Universität Münster, Borromäum
 1984–1990 – Studium der Theologie und Philosophie in Rom, Germanicum / Gregoriana
 10. Oktober 1989 – Priesterweihe in Rom durch Joseph Kardinal Ratzinger
 1990 – Kaplan in Haltern, St. Sixtus
 1994 – zum Studium freigestellt, Heimleiter im Deutschen Studentenheim in Münster, Ernennung zum Domvikar am St. Paulus-Dom in Münster
 Februar 2000 – Promotion zum Dr. theol. an der Katholisch-Theologischen Fakultät der Westfälischen Wilhelms-Universität Münster
 2000 – Ernennung zum Leiter des Instituts für Diakonat und pastorale Dienste im Bistum Münster, Rektor der Hauskapelle, Bischöflicher Beauftragter für den Ständigen Diakonat im Bistum Münster, weiterhin Heimleiter im Deut-

schen Studentenheim in Münster und Rektor der dortigen Hauskapelle
 2002 – zusätzlich Ernennung zum kirchlichen Assistenten für die Gemeinschaft Christlichen Lebens
 18. Juli 2007 – Ernennung zum Titularbischof von Matara (Nordafrika) und Weihbischof in Münster
 1. September 2007 – Bischofsweihe im St. Paulus-Dom in Münster
 2007 – Ernennung zum Residierenden Domkapitular an der Hohen Domkirche in Münster, Regionalbischof der Region Münster-Warendorf
 29. März 2008 – Wahl zum Diözesanadministrator des Bistums Münster
 17. Mai 2008 Aufnahme in den Orden der Ritter vom Heiligen Grab zu Jerusalem
 29. März 2009 – Ende der Amtszeit als Diözesanadministrator des Bistums Münster
 28. Oktober 2009 – Ernennung zum Bischof von Essen

HANNOVER

Novi voditelj misije

Službu voditelja misije od o. Nikole Mioča preuzeo je o. Anastazio Perica Petrić.

U nedjelju 25. listopada u crkvi sv. Marije u Hannoveru voditelj Hrvatske katoličke misije (HKM) o. Nikola Mioč oprostio od hrvatske katoličke zajednice i odlazi na novu pastoralnu službu u Dubrovnik. Službu voditelja HKM u Hannoveru preuzeo je o. Anastazio Perica Petrić, akademski slikar, rodom iz Pruda, kod Bosanskog Šamca.

Nadahnutu propovijed održao je dr. o. Anto Gavrić, hrvatski dominikanski provincijal. „Drago mi je da danas mogu zahvaliti subratu o. Nikoli Mioču koji je tolike godine vodio zajednicu u Hannoveru. Drago mi je da danas ovoj zajednici predstavljamo i novog voditelja o. Petrića, u trenutku kad ova zajednica slavi 35 godina osnutka i djelovanja.

Prigodnim riječima obratio se ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. Ante Kutleša koji je prenio pozdrave hrvatskih biskupa, posebno predsjednika Vijeća Hrvatske

biskupske konferencije i Biskupske konferencije BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, dubrovačkog biskupa mons. Želimira Puljića. Prigodnu riječ uputili su i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić, vlč. Mile Miljko, te u ime dušobrižništva vjernika drugih materinskih jezika biskupije Hildesheim vlč. Alfons Berger i vlč. Jochen Piontek, koji su prenijeli pozdrave biskupa mons. Norberta Trellea. Pozdrave hrvatskog veleposlanika iz Berlina dr. Mire Kovača i zahvalu o. Mioču uputio je generalni konzul RH iz Hamburga Žarko Plevnik. U ime zajednice obratio se predsjednik misijskog vijeća Miro Totman koji je o. Mioču predao prigodni dar. „Danas je Hrvatska katolička misija u Hannoveru jedna od aktivnijih i prepoznatljivijih katoličkih zajednica unutar Katoličkoga međunarodnog centra u Hannoveru“, kazao je na odlasku o. Mioč. Nakon svečane sv. mise za

Novi voditelj misije o. Petrić

uzvanike i članove misijskog vijeća priređen je domjenak.

O. Anastazio Perica Petrić je rođen 24. svibnja 1969. godine u Bosanskom Šamcu, župa Prud. Za svećenika je zaređen 25. lipnja 1995. u Zagrebu. Teologiju je studirao na KBF-u u Zagrebu i na Teološkom fakultetu Sveučilišta u Fribourgu u Švicarskoj, gdje je i magistrirao 1995., na njemačkom jeziku. Od 1996. do 2000. studirao je slikarstvo u Rimu, na Academia Nazionale delle Belle Arti, gdje je stekao naslov akademskog slikara. Po povratku u provinciju, bio je osam godina župnik u župi Sv. Ivana Krstitelja u Bolu na Braču. Član je Provincijskog vijeća Hrvatske dominikanske provincije i predsjednik Vijeća za umjetnine Hrvatske dominikanske provincije. Uz znanje njemačkoga jezika, o. Anastazio govori talijanski, engleski i francuski.

Marina Stojak

KOBLENZ

Proslavljen blagdan Svih Svetih

Ispred križa u Koblenzu, sjećanje na svoje drage

Veliki katolički blagdan Svih Svetih spomen je na sve svete u Crkvi. Hrvati, koji su iz raznih razloga napustili svoja ognjišta, nisu zaboravili običaj obilaska grobova svojih dragih. Tu u Koblenzu, prekrasnom gradu, svoje privremeno boravište našao je i priličan broj Hrvata. Svetkovina Svih Svetih počela je svečanom sv. mi-

som, koju je uz koncelebraciju domaćeg župnika Stjepana Zdravca predvodio fra Ivica Studenović, ravnatelj Franjevačke klasične gimnazije u Visokom. Sv. misa služena je za sve pokojnike iz te župe i njihove obitelji čiji se grobovi nalaze u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Lijepi je i hvale vrijedan običaj uveo župnik Zdravec da

se nakon sv. mise u zajedništvu posjetiti tamošnje glavno groblje, koje se nalazi u blizini. Tako je bilo i ove godine. Brojni Hrvati ispred glavnog križa zapalili su svijeće i pomolili se za svoje drage i za one naše koji su pokopani na nekom ovdašnjem groblju, a rijetko tko posjećuje njihov grob.

Tekst i snimka: Jakov Vranković

SINGEN Hrvati na interkulturalnom tjednu

Peter Link –
Komunales Kino
Weitwinkel Singen
i Ruža Mijić –
Caritasverband
Singen-Hegau e.V.

love, kao i prethodnih godina, hrvatske udruge u Singenu su sudjelovale na tjednu stranaca. Glavna ili središnja proslava je održana u pješačkoj zoni u Singenu 26. rujna. Puno ostalih sadržaja bilo je nekoliko dana prije kao i nakon tog datuma, a već prema mogućnosti dobivanja prostora. Na središnjoj proslavi se kao i svake godine predstavio Hrvatski sportski klub „Croatia“ iz Singena bogatom informativnom pločom na kojoj je bio bogati izbor slika i teksova o povijesti i sadašnjosti toga kluba. Klub će 2011.

programu je sudjelovala i tamošnja Hrvatska katolička misija koju vodi fra Josip Grbavac. Tako je na središnjoj bini hrvatsku plesnu i folklornu kulturu pokazala folklorna skupina HKM Singen-Villingen. Hrvatski misijski folklorši su izveli plesove iz Slavonije. Valja istaknuti i voditelja folkloru Ivana Tominca koji je uz druge obaveze uspio sve organizirati, a i sam nastupiti. Caritasverband iz Singena, koji je i suorganizator tog tjedna u suradnji s gradom Singenom, ponovno je bio aktivan. Uz niz različitih sadržaja i po-

nuda Caritasverband se i ovoga puta odlučio na jaku hrvatsku komponentu u svom programu. Nemalu ulogu u tome je odigrala socijalna djelatnica Ruža Mijić kao i voditelj socijalnih službi gospodin Friedrich Klatt. Na prijedlog gospođe Mijić, a uz punu potporu gospodina Klatta odlučeno je da se u okviru tjedna stranaca održe Hrvatske filmske večeri. Nakon nekoliko mjeseci priprema u tome se i uspjelo, iako s dosta poteškoća. Prije svega je bio problem odabrane filmove naći s njemačkim prijevodom. Prikazani su filmovi: Konjanik, Put lubenica i Armin. Kooperativni partner bio je Peter Link, predsjednik područnog kina „Weitwinkel“ iz Singena. Taj vrsni poznavatelj filmske umjetnosti, koji je i predsjednik ovog udruženja i prije je u više navrata pomogao u rasvjetljavanju događanja na našim prostorima. Od ratnog vremena naovamo više puta je kroz film i diskusiju stručno analizirao povijest. I ovaj put se dobro pripremio, pa je svaki film detaljno analizirao i publici rekao puno pojedinosti o filmovima. Zato treba njemu posebno zahvaliti jer je puno pridonio uspješnosti Tjedna stranaca. U područnom kinu „Weitwinkel“ je u kooperaciji sa Caritasverbandom Singen prošle godine prikazan film „Djeca s Petričeka“.

Josip Mijić

SINDELFINGEN

Krštenje osmog djeteta

Hrvatska katolička zajednica Sindelfingen odnedavno je veća za još jednog člana. Naime, obitelj Puljiz, čiji su članovi jedni od najaktivnijih u zajednici, u crkvi sv. Ane u Maichingenu, krstila je najmlađe, osmo dijete u obitelji. Malu Veroniku je pred njezinim sedmero braće i sestara, bakom i djedom, koji su došli čak iz Rijeke kako bi prisustvovali tom važnom činu, te tetom s obitelji, krstio voditelj zajednice fra Marinko Vukman. Roditelji Karolina, koja je rođena u Njemačkoj, i Ljubo, koji je davne 1987. godine došao ovdje raditi te se zaposlio u upravi njemačkog Crvenog križa, bili su naravno presretni što još jedno dijete njihove deseteročlane obitelji mogu povjeriti Bogu, a sami je čuvati u vjeri i pobožnosti kojoj su naučili i svoju stariju djecu. „Velik je dan za našu zajednicu i Crkvu kada primamo u našu obitelj novog člana“,

rekao je fra Marinko na činu krštenja. Isus je dao ljudima dvije zapovjedi, ljubav prema Bogu i ljubav prema čovjeku. Te zapovjedi, kao što su i u vama usadene i kao što ste ih usadili svojoj djeci, prenesite i na još jedno novo Božje stvorenje, Veroniku, obratio se fra Marinko roditeljima i kumi. U ovom sakramentu krštenja dijete će primiti novi život iz vode i Duha Svetoga, a dobrota i ljubav koju joj dajete, treba biti njezin put prema Bogu. Fra Marinko je obitelj Puljiz, posebno najmlađe članove, podsjetio da je Veronika bila ona koja je Isusu, kada je nosio svoj težak križ, na koji je kasnije bio razapet, pružila rubac da

obriše lice. To mora biti primjer i našoj maloj Veroniki, da se nikada ne postidi Isusa i naše vjere i da uvijek bude dijete Božje, istaknuo je fra Marinko. Svečano slavlje su glazbenom pratnjom na glasoviru i violinama uveli Veronikin brat Mate i dvije sestre, starija Jelena i mlađa Magdalena te ostali članovi obitelji pjevajući pjesmu „Hvala za svako dobro jutro“.

Tekst i snimka: Ivana Livić

OFFENBACH/RIM **Krizmanici kod Pape**

Po starijem poimanju sakramenta potvrde krizmanici su se smatrali Kristovim vojnicima. Po tome bi papa trebao biti vidljivi zapovjednik te velike vojske. Ona što normalnije nego da ti novi vojnici vide izbliza svoga zapovjednika. Tako su krizmanici Hrvatske katoličke misije Offenbach am Main odlučili već u proljeće da će za jesenski školski odmor hodočastiti u Rim. Nisu se, doduše, za to svi opredjelili. Polovica njih iz razno raznih razloga nije za to odlučila. Kako ima dosta i veterana koji nisu vidjeli Papu, s

krizmanicima je pošao i jedan dio njihovih roditelja. U nedjelju 11. listopada u 16 sati autobus je krenuo iz Offenbacha i sutradan oko 11 sati stigao je tamo gdje vode svi putovi – u Rim. Odmah se počelo s razgledavanjem najvažnijih znamenitosti jer program, koji je vodio fra Jure Hrgović, nije davao puno odmora. Sve su sudionike zadivile rimske starine, posebno četiri velike bazilike, Forum Romanum, Koloseum te katakombe sv. Kalista. Na izvorima kršćanstva se zaista moglo doživjeti kako su brojni Kristovi vojni-

ci dali život za svoju vjeru, ali ne s mačem i kopljem nego podnoseći mečeništvo kao i njihov Učitelj. U utorak u večernjim satima se slavila sveta misa u crkvi sv. Jeronima i tu su krizmanici ostavili lijep dojam svojim pjevanjem, iako bez zborovode i instrumentalne pratnje. U srijedu prije podne po krasnom sunčanom vremenu je bila audijencija pape Benedikta XVI. pred bazilikom sv. Petra. Neki su uspjeli doći vrlo blizu Papi, a svi su mogli promatrati obred s velikih monitora. Poseban je bio usklik oduševljenja kad je Papa

pozdravio hrvatske hodočasnike. U kasnim večernjim satima autobus je krenuo put Padove gdje se slavila sv. misa u bazilici sv. Ante. Nakon pohađanja sv. Anti slijedila je molitva za zagovor kod sv. Leopolda Mandića. U četvrtak kasno uvečer svi su se puni lijepih dojmova sretno vratili u Offenbach. Tako su susret s Papom i brojna svjedočanstava vjere u Rimu kod svih sudionika, ne samo kod krizmanika, pojačali svijest o pripadnosti Kristu i Crkvi što je i bio glavni cilj hodočašća.

Fra Mladen Marić

RÜSSELSHEIM

Molitva za mir

Ove godine u sklopu Međukulturnog tjedna u Rüsselsheimu je održana 27. rujna Molitva za mir, koju već tradicionalno organizira katolički Dekanat Rüsselsheim. Odazvale su se Španjolska i Talijanska zajednica, Islamska zajednica Mili Görüs, Islamska radna zajednica, Alevi-Bektaschi kulturna zajednica, evangelički Dekanat Rüsselsheim te Hrvatska kulturna zajednica.

Nakon predstavljanja zajednica organizator susreta dekan katoličkog Dekanata Rüsselsheim Gerhard Trünk rekao je kako nema mira u svijetu bez mira među religijama i nema mira među religijama bez mira u svijetu. Simbolično je istakao dugu, kao zaštitni znak susreta koji ujedinjuje mnoštvo

boja, kao što i ta molitva ujedinjuje različite jezike u jednu molitvu za mir. Nakon toga je uslijedila molitva različitih vjera na različitim jezicima.

U ime Hrvata molitvu je izrekao Tomislav Antunović, koji ju je sam sastavio. Poželio je mir u svijetu, ali posebno mir za djecu koja žive u strahu od

granata i bombi u Afganistanu i Bliskom Istoku. Pred kraj uslijedila je zajednička molitva, a na kraju je Gloria Turić iz Hrvatske zajednice odpevala skladbu „Ave Maria“. Uz pratnju Marine Antunović na klavijaturama na početku skupa otpjevana je pjesma „Ein bißchen Frieden“.

ESSLINGEN

Hrvatska katolička zajednica u Esslingenu organizirala je od 27. listopada do 1. studenoga hodočašće u Asiz, Padovu i Rim, prigodom 800. obljetnice Franjevačkog reda. Na putu za Rim prvo odredište je bio Asiz. Tu su se zadržali oko pet sati. Fra Grgur Blažević, student teologije i član Franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda, dočekaio je hodočasnike ispred crkve Marije Anđeoske (Porcijunkule). Tu su najprije slavili sv. misu i razgledali crkvu i njezin okoliš i pomolili se u Franjinoj maloj crkvi, koja se nalazi u tom velikom zdanju bazilike. Potom su krenuli autobusom u stari Asiz u kojem su razgledali baziliku sv. Franje te se uputili prema crkvi sv. Klare Asiške. Kasnije je slijedilo osobno razgledanje grada i ručak.

Poslije podne su krenuli za Rim, prema Domus Croata, hrvatskoj kući u Rimu za hrvatske hodočasnike u kojoj su lijepo primljeni. Vodič fra Ivica Jurić, koji inače pred Božić i Uskrs do-

lazi u Esslingen za ispomoć, potudio se da hodočasnici vide ono najvažnije što se da vidjeti po Rimu. Pohađali sve četiri papinske bazilike: Ivana Lateranskog, Mariu Maggiore, sv. Pavla izvan zidina i sv. Petra u Vatikanu te druge znamenite crkve, zatim antički Rim počevši od Koloseuma, Forum Romani, fontanu Di Trevi, Piazze: Navonu, Espagnu i Veneziu. Obišli su i Kalistove katacombe kroz koje ih je proveo svećenik don Mata Tomas. U petak 30. listopada, poho-

Hodočašće

dili su i hrvatsku crkvu sv. Jeronima i Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima, gdje je slavljena sv. misa, a predvodio ju je rektor Zavoda vlč. Jure Bogdan, koji je i protumačio povijest crkve i Zavoda.

Na kraju, u subotu, na zadnji dan hodočašća, u Rimu su bili u Vatikanu u kojem su obišli crkvu sv. Petra, zatim i papinske grobove u kripti i pomolili se posebno kod groba pape Ivana Pavla II. Ostalo je vremena i za uspon na kupolu sv. Petra. Neki su našli vremena i za vatikanske muzeje i Sikstinsku kapelu. Poslije podne je bilo predviđeno slobodno razgledanje grada Rima. U subotu navečer, nakon osvježenja u Domus Croata, oko 23 sata krenuli su u Padovu u koju su stigli na sv. misu u 6.30 i obišli grob sv. Antuna i njegove relikvije te se pomolili. Kao zadnje odredište imali su svetište sv. Leopolda Bogdana Mandića, u kojem su se kratko zadržali uz molitvu i razgledanju svetišta te krenuli natrag za Esslingen.

MÜNCHEN

Proslava sv. Franje

U nedjelju 4. listopada u crkvi sv. Mihaela, u središtu Münchena, hrvatski su vjernici svečano proslavili blagdan sv. Franje Asiškog, utemeljitelja Franjevačkog reda, u povodu 800. obljetnice utemeljenja Franjevačkog reda. Povodom blagdana sv. Franje održana je i trodnevica koja se održavala od četvrtka do subote u kapeli bl. Alojzija Stepinca. Trodnevica kao i nedjeljna misa privukla je veliki broj iseljenih Hrvata koji su s franjevcima u iseljeništvu povezani već više od šest desetljeća. Franjevci Provincije Presvetoga Otkupitelja iz Splita od samog početka postojanja ove misije, od 1948. godine, vode dušobrižničku skrb za brojne generacije iseljenih Hrvata. U svim proteklim godinama franjevački redovnici bili su i ostali veliki oslonac iseljenom hrvatskom čovjeku u tuđini koji je u teškim danima iseljeničkog života tražio utjehu i nadu, kao i blizinu rodnog kraja koju je nalazio u okrilju mi-

sije. Svečano misno slavlje je u crkvi sv. Mihaela predvodio fra Daniel Stipanović uz asistenciju dakona Mate Kutleše. Fra Daniel je u svojoj nadahnutoj propovijedi istaknuo: „Danas slavimo velikog sveca i osvajača, koji nije išao osvajati tuđe zemlje, ali je išao osvajati ljudska srca, pridobijajući ih za Krista. Sv. Franjo je bio vitez onog vremena jer se borio za posrnulo kršćanstvo 13. stoljeća. On se odrekao svega što bi ga moglo odijeliti od Krista, a prihvatio je sve ono što je u očima svijeta bilo prez-

reno. Crkvu toga vremena su kidali i rušili nemiri i ratovi, kao i borba za vlast, slično kao i u našem današnjem vremenu. Franjo je tada shvatio svoj poziv, obnavljao je Crkvu iznutra živeći po evanđelju Isusa Krista. Danas su nam isto potrebni takvi ljudi koji će popravljati Crkvu i koji će biti motivatori, nositelji mira, ljubavi i tolerancije“, istaknuo je. Misno slavlje u crkvi sv. Mihaela svojim pjevanjem uljepšali su članovi crkvenog zbora pod ravnanjem s. Nikoline Bilić.

Tekst i snimka: Anđela Drmić

FREISING Početak vjeronaučne godine

Hrvatski mališani s područja Hrvatske katoličke misije (HKM) Freising 27. rujna su zajedno sa svojim roditeljima sudjelovali na misnim slavljinama koja su se povodom početka nove školske i vjeronaučne godine slavila u Neufahrnu, Landshutu, Dachau i Freisingu. Misna slavlja za uspješnu i blagoslovljenu školsku i vjeronaučnu godinu je predvodio voditelj HKM Freising fra Ivan Čugura. Više od 200 mališana, koji su za ovu prigodu donijeli i svoje školske torbe, okupilo se na misnim slavljinama u ta 4 grada u kojima se Hrvati redovno okupljaju na svojim nedjeljnim misnim slavljinama. Ushićeni i s puno zanosa stajali su ispred oltara sa svojim školskim torbama i knjigama ističući svoje male i velike želje vezane uz početak novih školskih i vjeronaučnih obaveza. Mališani su aktivno sudjelovali u misnim slavljinama čitajući poslanice, pjevajući pjesme, čitajući molitve vjernika u kojima su se zahvaljivali Isusu za sve darove u njihovom životu,

upućujući molitve za svoje roditelje, vjeroučitelje i za lijepu domovinu Hrvatsku. Djeca su izrazila svoju želju da im Isus pokaže pravi put i stazu ljubavi kako bi postali dostojanstveni predstavnici svoje vjere i hrvatskog naroda. O. Čugura je u propovijedi istaknuo da djeca kroz školu i vjeronauk stječu

znanja za život koja će im pomoći da budu nositelji pozitivnog i pravednijeg društva u kojem će živjeti.

Mališani su za potrebite i siromašne povodom Nedjelje Caritasa, koja se slavila u cijeloj nadbiskupiji München-Freising, darivali novčane priloge.

Tekst i snimka: Andela Drmić

JUBILEJI

Zlatni jubilej braka Lucije i Pere Mamić

Sretni i ponosni bračni supružnici Lucija rođ. Mandurić, rođena u Gornjoj Prapatnici kod Žepča, i Pero Mamić rođen u selu Beše, župa Novi Šeher, proslavili su 26. rujna u crkvi sv. Ante Padovanskoga u Žepču pedesetu obljetnicu crkvenoga braka, gdje su sklopili crkvenu ženidbu. Oni su u pedeset godišnjem zajedničkom životu darovali Bogu i hrvatskom narodu šest kćeri. Do sada imaju jedanaestero unučadi. Bračni par Mamić živi 40 godina u Njemačkoj, u mjestu Rüsselsheimu. Oni su cijelo vrijeme svoga života u Njemačkoj bili usko povezani sa svojim svećenikom, a nikada nisu zaboravili ni mjesta svoga rođenja, a ni siromašnih ljudi koji žive u tim selima.

Mnogi su njihovi stari prijatelji došli na to slavlje u narodnim nošnjama. Zajedničko druženje održano je pod šatorom. U slavlju je sudjelovalo oko 150 članova njihove rodbine i prijatelja iz njihovih sela. Zajedničko druženje pratila je pjesma i ples, uz šargiju i violinu.

REŠETARI

Natječaj za pjesnike

Rešetarački susret pjesnika Rešetari objavljuje Natječaj za XIII. Zbornik pjesama hrvatskih pjesnika koji žive u dijaspori i članova Književne sekcije „292“ KLD „Rešetari“ iz Rešetara. Svaki pjesnik može sudjelovati s tri pjesme. Uz pjesme svaki autor treba poslati svoj kratki životopis – do šest rečenica (datum rođenja, adresa stanovanja, stručna sprema i posao koji sada radi, gdje i kada su do sada objavljeni radovi). Svoje radove slati na adresu:

KLD „REŠETARI“, Vladimira Nazora 30, 35403 Rešetari, Hrvatska;

E-mail: ivan.de-villa@sb.t-com.hr,

najkasnije do 1. siječnja 2010.

Predstavljanje knjige i „XIII. Rešetarački susret pjesnika“ bit će 25. rujna 2010.

Objavljuje se i **Natječaj za II. Zbornik pjesama mladih hrvatskih pjesnika** koji žive u dijaspori i mladih članova Književne sekcije „292“ KLD „Rešetari“ iz Rešetara. Autori trebaju biti mladi od 18 godina. Svaki pjesnik može sudjelovati s dvije pjesme. Uz pjesme svaki autor treba poslati svoje podatke (godinu rođenja, školu koju pohađa, adresa stanovanja). Radove poslati, na gore naznačenu adresu, najkasnije do 15. travnja 2010.

FREISING/PADOVA

Hodočašće u Padovu

U petak 2. listopada skupina od 57 hrvatskih vjernika iz Freisinga, Dachaua, Halbergmoosa, Landshuta i Erdinga, predvođena pastoralnim suradnikom Ilijom Čolićem, krenula je na hodočašće u Padovu i obilazak Venecije. Hodočašća koja u iseljeništvu organiziraju katoličke misije velika su vrijednost za hrvatske vjernike, jer kroz zajednička putovanja i posjete svetištima iseljenici osjete zajedništvo i pripadnost svome narodu, koji je zbog različitih povijesnih okolnosti ra-

lika da se život okrene nekim drugim izvorima s kojih se može crpiti nova energija za buduća životna putovanja. Uz pjesmu „Ima jedna duga cesta“, koju su vjernici zajednički otpjevali, započelo je veselo putovanje prema Padovi. Uz pjesmu i molitvu do dugo u noć uslijedilo je i upoznavanje vjernika koji žive u različitim gradovima, koji pripadaju Hrvatskoj katoličkoj misiji Freising. Padova je hrvatske vjernike dočekala okupana jutarnjim suncem, a svojom arhitekturom je ne-

pelicu u kojoj su izložene relikvije sv. Ante, te su nakon toga izrekli svoje molitve na grobu sveca, kojeg hrvatski narod uvelike štuje i slavi. Nakon obilaska bazilike sv. Ante vjernici su predvođeni pastoralnim suradnikom Ilijom Čolićem obišli i samostan franjevac kapucina u kojem se nalazi grob sv. Leopolda Bogdana Mandića. Nakon obilaska samostana, kapelice i izložbe sv. Leopolda vjernici su autobusom krenuli prema Veneciji. Venecija je hodočasnike dočekala u svojoj neodoljivoj raskošnosti prepunoj malih otočića, trgova, crkava, skrivenih kutaka gdje se na tren mogu zausta-

seljen diljem svijeta. Moderni, turbulentni život u iseljeništvu ispunjen je velikim egzistencijalnim pritiscima koji ostavljaju tragove u životu hrvatskog čovjeka koji svoj život provodi daleko od domovine, daleko od svojih korijena i zato su hodočašća idealna pri-

odoljivo podsjećala na hrvatske gradove na obali mora. Nakon kratke šetnje ulicama Padove uslijedio je odlazak u baziliku sv. Ante koja je već više od osam stoljeća mjesto molitve i traženja smisla životnog trajanja. Vjernici su obišli baziliku, posjetili ka-

viti svi oni koji su žedni neprolazne ljepote. Obilazak Venecije je još više zbližio hodočasnike koji su puni prekrasnih dojmova iz Padove i Venecije u subotnjim večernjim satima krenuli prema Freisingu.

Tekst i snimka: Andela Drmić

OBAVIJESTI

REGISTRACIJA HRVATSKIH BIRAČA U INOZEMSTVU ZA PREDSTOJEĆE PREDsjedničke IZBORE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Bliže se predsjednički izbori

Izbori za predsjednika Republike Hrvatske održat će se 27. prosinca ove godine. Glasovanje će kao i dosad biti omogućeno i u diplomatskim predstavništvima Republike Hrvatske u inozemstvu, pa tako naravno i u Njemačkoj. Uvjet za izlazak na birališta u Njemačkoj je da se birači nalaze na određenim biračkim popisima. Iz tog razloga Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Berlinu pozvalo je građane na prethodnu registraciju u biračke popise.

Prethodna registracija u popise birača potrebna je samo za neke skupine hrvatskih državljana koji borave u Njemačkoj i to za:

- hrvatske državljane koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a trajnije borave u inozemstvu;
- hrvatske državljane koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a promijenili su prebivalište u inozemstvu (npr. iz Bosne i Hercegovine došli živjeti u SR Njemačku);
- hrvatske državljane koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a promijenili su mjesto prebivališta unutar iste države (npr. iz Münchena došli živjeti u Hamburg);
- hrvatske državljane koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a nisu upisani u popis birača.

Prethodna registracija birača obavlja se kod mjerodavne diplomatske misije/konzularnog ureda Republike Hrvatske u kojem birač namjerava glasovati na dan izbora. Krajnji rok za prethodnu registraciju je 14 dana prije dana održavanja izbora! U istom roku birači mogu odustati ili promijeniti prethodnu registraciju. Registracija se obavlja u konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske u Njemačkoj, a osim osobno, ona je moguća i putem pošte ili telefonski.

● **Hrvatska katolička misija Münster** nalazi se na novoj adresi: Beelertstiege 3, 48143 Münster. Telefon je otao isti.

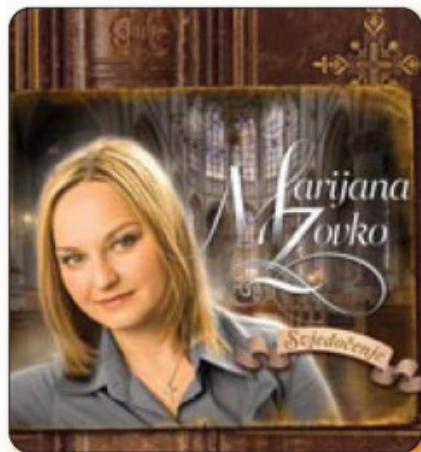
● **Hrvatska kat. misija Sindelfingen** nove adrese: www.kkg-sifi.de; e-Mail: kkg.sifi@drs.de; marinko.vukman@drs.de

LAUPHEIM **Treći album Marijane Zovko**

Poznata kantautorica duhovne glazbe u domovini i iseljeništvu Marijana Zovko, koja živi u Laupheimu pokraj Ulma, aktivna članica župskog vijeća hrvatske zajednice sv. Ante Padovanskog, u kojoj je župnik vlč. Ilija Kristić, ovih je dana objavila svoj treći album pod nazivom „Svjedočenje“ kod nakladnika „Informativni centar Mir Međugorje“. Marijana je do sada objavila dva albuma, „Neka svijetla gori“ i „Sretan dan o Gospode“, s kojima je osvojila publiku u iseljeništvu koji su u njenim pjesmama otkrili ljepotu i snagu Radosne vijesti koju Marijana širi svojim skladbama. Na trećem albumu se nalazi 11 skladbi, a među njima je i 5 skladbi kojima je Marijana autor. To su pjesme: Ti si put istina i život, „Milostiv budi“ s kojom je Marijana nastupala na ovogodišnjem Uskršfestu, „Dodir tvoje ruke“, „Darovana ljubav“, kao i njemačka pjesma Emanuel. Za pjesme „Svjedočenje“ i „Međugorski cvijet“ stihove je napisao Jakov Džolić, dok je za glazbu bio zadužen Dragan Brnas Fudo.

Pjesme „Sve moje“ i „U naručju tvojga mira“ skladao je Emilio Kutleša, dok je pjesmu „Molitva“ skladala Lada Škugor. Pjesmu „Ritam srca“ su napisali Sanja i Branko Bardun, a snimljena je u veselom ritmu sa duhovnim sastavom Novo svitanje. Poznati aranžer Dragan Brnas Fudo je aranžirao sve pjesme na novom albumu, osim dodatne pjesme „Ritam srca“. Novi Marijanin album je snimljen u studiju Croatia Recordsa, dok je za grafičko oblikovanje CD bio zadužen poznati grafički dizajner u domovini Igor Kelčec. Medijski pokrovitelji albuma Svjedočenje su Večernji list, Radio Mir Međugorje, Radio Marija Zagreb, Hrvatski Katolički Radio Zagreb i Živa Zajednica Frankfurt. Na omotu novog nosača zvuka nalazi se i izjava poznatog karizmatika iz domovine fra Zvezdana Linića koji je za Marijanu izjavio da je svaka njezina pjesma molitva.

„Marijana pjeva cijelim srcem i potiče sve oko sebe na molitvu i predanje“, istaknuo je fra Zvezdan o Marijaninim pjesmama. Svojim novim

albumom Svjedočenje Marijana nastavlja svoj put svjedočenja na kojem širi slavu Gospodnju i potiče slušatelje da pomoću pjesme traže i pronalaze Krista. Marijana će uskoro započeti s nastupima u katoličkim misijama u Njemačkoj gdje će svojim pjesmama dodirnuti i ohrabriti mnogobrojne vjernike koji u njenim pjesmama pronalaze nove izvore snage i predanja u svom životu. Novi nosač zvuka se u iseljeništvu može naručiti na internet stranici www.marijanazovko.de.

Andela Drmić

KNJIGA **Trideset pet godina vjernosti**

Fra Mogomir Kikić i dr., Hrvatska katolička misija Traunreut – 35 godina postojanja, monografija, Traunreut, 2008., 205 str.

Nedavno je objavljena monografija u povodu 35. obljetnice Hrvatske katoličke misije Traunreut, a uredio ju je voditelj misije fra Mogomir Kikić u suradnji s Tomom Pavlincom, Milom Ramljakom, Ivicom Pavićem, Stjepanom Crnkovićem i Stefanom Vuradinom.

Monografija je pisana na hrvatskom jeziku, a veći dio njezina sadržaja je i na njemačkom jeziku. Uz uvodnu riječ, tu su i prigodne riječi kardinala Friedricha Wettera, kardinala Josipa Bozanića i kardinala Vinca Puljića.

U prvom dijelu obrađuje se povijest nastanka misije, u drugom dijelu govori se o sjedištu misije – misijskom centru, dok se u trećem dijelu govori o misijskim filijalama. Četvrti dio je posvećen misijskom osoblju, peti pastoralnoj djelatnosti, a šesti, ujedno i posljednji dio, govori o društvenom životu u misiji.

U monografiji je oslikan 35-godišnji život vjernika u toj misiji, a ona riječju i slikom svjedoči upravo o tom vremenu i našim ljudima.

Trideset i pet godina života i rada misije Traunreut govori o ustrajnosti u kršćanskom životu hrvatskih vjernika katolika na tom području Bavarske. Bog u čije ime sve činimo jest izvor te ustrajnosti. Stoga Njemu neka i bude najveća hvala i zahvala za 35 godina postojanja naše misije, napisao je u uvodnoj riječi o. Kikić.

A. Polegubić

MOLITVE

Molitva sv.

Anti.
Sveti Ante, zaštitniče djece moje.
Tebi djecu svoju preporučujem.
U krilo Ti ih stavljam. Zagri ih.
Daj da ih mali Isus zagri, blagoslovi, sačuva ih u srcu nevinost koju su na sv. krštenju primili. Neka rastu i napreduju u poštovanju Božjem, pod milim okom Isusovim, pod zaštitom Blažene Marije Djevice, pod tvojim okriljem. Sveti Ante, štiti dječicu i mladež, blagoslovi porod srca moga. Amen!

Bernarda Lažeta

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Mjesec studeni nam donosi hladne dane. Dani postaju kraći, a već popodne se spušta mrak. Za ugodno raspoloženje pripremili smo vam nešto o ljudskim osjetilima. Želimo vam ugodno jesenjsko razdoblje i svako dobro.

Posloži slova i dobit ćeš pet osjetilnih pojmova

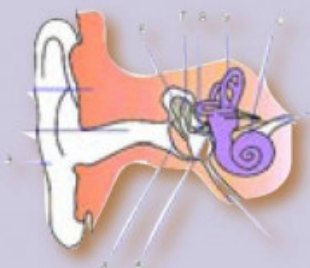
SUKO

HLUS

RIDOD

HUNJ

DIV

Znate li

- da je naš mozak nalik velikoj kontrolnoj (kompjutorskoj) sobi
- da mozak prima i šalje mnoštvo poruka po cijelom tijelu
- da različiti dijelovi mozga obavljaju različite poslove
- da naše pamćenje prima važne poruke od osjetila, pohranjuje i proučava njihovo značenje i razvrstava ih u važno i nevažno

Pitalice

1) Koji se blagdan slavi 1. studenog?

- a) Sveti Nikola
- b) Svi Sveti
- c) Sveti Martin

2) U jesen dani bivaju?

- a) sve kraći
- b) sve duži
- c) sve topliji

3) Što nema mjesta u blizini ekvadora?

- a) telefonska mreža
- b) školski pribor
- c) godišnja doba

4) Koje je ime bana Jelačića?

- a) Ivan
- b) Josip
- c) Tihomir

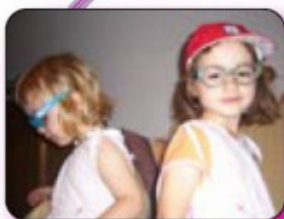
5) Blagdan sv. Martina se slavi?

- a) 11.11.
- b) 12.11.
- c) 13.11.

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

miris – sat – njuh – pet – oči –
okus – zvuk – tijelom – pamćenje – poruka

Čovjek ima ___ osjetila ili čula. To su: sluh, vid, ___, okus i dodir. Ona poručuju mozgu što se događa s ___ i oko njega. Pamćenje pomaže u razumijevanju tih ___. Kad naše uši čuju određeni ___, pamćenje javlja mozgu: glazba. Naše oči pogledaju na ___, pamćenje kaže – 7:30 sati! Ustajanje! Nos osjeti privlačan ___, a pamćenje kaže – torta! Jezik ___ piće, a pamćenje nam javlja: mlijeko! Dodirnemo rukama nešto mekano, a ___ kaže: igračka. Tvoje ___ uši, nos, usta i ruke odnosno koža šalju stalno poruke mozgu.

Rješenja: 1b, 2a, 3c, 4b, 5a

Pet mladih karijera

Trenutno nedostaje ponajviše liječnika, osobito kirurga te svećenika, inženjera itd.

Našim mladim i ostalim čitateljima predstavljamo ovom prigodom pet spontano odabranih mladih karijera. One govore da se trud i napor itekako isplate, da treba vjerovati u ideale i istinske vrednote i u ovom našem zbunjenom vremenu. Ovi primjeri mogu i trebaju biti poticaj mladima koji stoje pred važnim izborom životnoga poziva. Trenutno nedostaje ponajviše liječnika, osobito kirurga te svećenika, inženjera itd. Naš izbor ukazuje dakako i na druge mogućnosti.

Vizionar i idealist

On nema i ne želi postaviti svoj profil na „Facebooku“ niti ide na „Twitter“. O njemu će se rijetko koja vijest naći na poznatim zabavnim ili informativnim internetskim portalima. O njemu ne pišu niti žute tiskovine, koje obično nabrzinu pregledate čekajući na pregled u zubarskoj ili liječničkoj ordinaciji. Svojim životnim nazorima te svojim zvanjem klasičnoga pijanista on se ne uklapa u masovnu, jeftinu i zaglupljujuću poplavu traženja kojekakvih zvijezda i zvjezdica. Unatoč tomu on je već mlada zvijezda na nebu klasične glazbe. O njemu dakako pišu ozbiljne novine.

On se zove David Fray, rođen je u Francuskoj i ima samo 28 godina.

„Živimo u vremenu koje se ne da inspirirati“, kaže taj mladi vizionar i idealist. Naše doba za njega nije doba istinske komunikacije, jer se moderno komuniciranje uglavnom svodi na brbljanje i gubljenje vremena. Glasovir je jedino komunikacijsko sredstvo kojemu on vjeruje. Ustaje i protiv onih koji slušateljstvu nude samo slatku, laganu i popularnu klasičnu glazbu, evente za snobove i lakome menadžere. Njegovi idoli su već mrtve klavirske legende a ne komercijalizirane klavirske zvjezdice.

I u životu i u glazbi želi karakter, strast, perfekciju... „Nedostaje mi individualno stajalište, hrabrost da se ja dokaže protiv mase.“ I za divno čudo Fray u tim pogledima nije jedini u glazbenom svijetu. U našem vremenu, u kojem većini više nije ništa značaj-

no, važno i sveto, jedna cijela mlada, mlada i hrabra skupina glazbenika želi rehabilitirati klasičnu glazbu, ali ne u žutim medijima, nego u koncertnim kućama. „Klasika je“, izjavljuje Fray, „cijena zlata u glazbi, mali ali stabilni čimbenik industrije. On nije prikladan za modne špekulacije.“

Iz vijetnamskog sirotišta u ministarsku fotelju

On je političar i najmlađi ministar (36 godina) u novoj koalicijskoj njemačkoj vladi. Potječe iz Vijetnama, ali ga je kao malo dijete i siročje posvojio jedan njemački vojni pilot. Studirao je medicinu, ali ga više zanimala politika. Oženjen je i ima dvoje djece. Na poticaj supruge krstio se u Katoličkoj Crkvi te postao član Središnjega komiteta njemačkih katolika (ZdK). Kao političar je svjež, ugodan, drugačiji. Kao novom ministru zdravlja predstoji mu težak i često nezahvalan posao. Svi koji ga poznaju, kažu, da on zna što radi.

Thomas Kosmidis

Svećenik za ovo vrijeme

On je završio teologiju i germanistiku. Od malih nogu bio je aktivan u svojoj rodnoj župi kao ministrant i voditelj pastoralnoga rada s mladima. Radio je razne poslove, pa čak i posao kasirera u jednom supermarketu. Prije četiri godine odlučio se za svećenički poziv. Nakon dodatne praktično-pastoralne naobrazbe postao je svećenik. U župama u kojima je djelovao i djeluje obnovio je i oživio rad s mladima. Njegove propovijedi su rado slušane. Strastveni je navijač „Cluba“ (FC Nürnberg), vozi motor-kotač, golf IV te voli pivo, društvo, ljude. Za svećenički poziv odlučio se u vremenu u kojemu taj poziv nije ni atraktivan niti popularan. On je to učinio iz uvjerenja u Božji poziv. Svoje zvanje shvaća kao življenje Isusove Radosne vijesti s ljudima i za ljude, a-

ko ne nosi svećenički ovratnik niti crni talar. Strana mu je svaka svećenička ukočenost i klerikalizam. On se zove Frank Schindling, ima 34 godine.

Pošteni proizvodi

On je tipično, a opet netipično gospodarstvenik: iz braka katoličke Hrvatice i pravoslavnoga Grka. U hrvatskoj katoličkoj zajednici u Frankfurtu, pa i šire, poznat je kao aktivan vjernik, kao član crkvenoga zbora te solo-pjevač sakralnih skladbi. U posljednje vrijeme postao je poznat i kao poduzetnik i poslovan čovjek. Studirao je poslovno gospodarstvo i zajedno s ocem vodi obiteljsku firmu mediteranskim specijalitetima. On se zove Thomas Kosmidis, a za „Lukullische Zeiten“ je rekao sljedeće: „Ponosni smo na to što su naši proizvodi sasvim pošteni. S našim dostavljačima vežu nas dugogodišnji odnosi. Nije nam toliko stalo do sjajne prezentacije niti do flaira jednog elegantnog poduzeća. Sve mora biti kvalitetno i visoko vrijedno te krajnje svjež, dobro izgledati i naravno osobito dobro prijati.“

Od izbjeglištva do sveučilišne diplome

Recimo da se ona zove Marijana. S roditeljima je kao dijete izbjegla u Njemačku, gdje je uspjela i ostati, te je nedavno sjajnim ocjenama diplomirala na jednom njemačkom sveučilištu. Govori dakako više jezika. Smiješi joj se svijetla poslovna karijera, ali i obiteljska sreća. Dakako u Njemačkoj ili u Americi. Iz njezine Bosne i Hercegovine mogla je i sama ovih dana u ozbiljnim njemačkim novinama čitati izvješće pod pesimističnim i tragičnim naslovom „Der nächste Krieg kommt bestimmt“. U Bosni bi rekli: „Gluho bilo!“ odnosno „Ne dao Bog!“

T. G.

Mons. Ivan Milovan, biskup porečko-pulski

Snimio: A. Polegubić

Roden je 22. rujna 1940. u Režancima, župa Svetvinčenat, od oca Antuna i majke Eufemije rođene Petrović.

Završio je klasičnu gimnaziju u Biskupskom sjemeništu u Pazinu. Teologiju je studirao najprije na Visokoj teološkoj školi u Pazinu, a posljednje tri godine, od 1961. do 1964., na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Na istom je fakultetu 1965., postigao magisterij iz teoloških znanosti.

Za svećenika je zaređen 25. srpnja 1964. godine. Obavljao je sljedeće službe: od 1964. do 1965. bio je župni vikar u Poreču i Novoj Vasi Porečkoj; od 1965. do 1967. župni vikar u Rovinju; od 1967. do 1970. prefekt sjemeništa u Pazinu; ponovo je u Rovinju bio najprije pastoralni suradnik od 1970. do 1981., a potom župnik od 1981. do imenovanja za biskupa.

Sveti otac Ivan Pavao II. imenovao ga je porečkim i pulskim biskupom 18. studenoga 1997. godine. Za biskupa je zaređen 10. siječnja 1998., od kad je i preuzeo službu.

Službe u HBK:

- predsjednik Vijeća HBK za migrante
- član Biskupske komisije HBK za odnose s državom
- član Mješovite komisije Hrvatske biskupske konferencije, Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i Hrvatske unije viših redovničkih poglavara

Izvor: www.hbk.hr

NAGRADNA KRIŽALJKA

Sv. Krševan

Rješenje poslati najkasnije
do 3. prosinca

Mariofil Soldo	Svetac, mučenik, blagdan 24. 11.	Prnja, dronjak, krpa	Japanske skupljalice školjki	Najviši državni zakon	Lutati koje-kuda	Obrtnik koji pravi sira	Hrv. stolno-tenisač, Zarko	„Drvena indrustrija“	Hrv. slikar Gliha	Letenje	Staviti u izolaciju	Dušik	Skup aparata: postrojenje	Kirurg
Njemački glumac Werner	▼						Vedran Ivčić	►						
Bio je ... plemić	►											Panama	►	
Činiti štetu								Poštvaljka	►					
Emina Arapović			Albanska telegr. agencija				Ognjen Naglič	Pripijev u ojkalici			Split, ratna luka			
Vatikan		Jajnik	Danan, skl.				Italija				Grad čiji je zaštitnik			
„Auto moto savez“		Ubijen i bačen u ...		„Takso“					Zidarski radnik					
Rožnate izrasline na prstima				Svezak					Grčki didaktički pjesnik					Duhovni ili rasipni
Hrv. književnik, („Prosjaci i sinovi“)	►								Riječ na vjenčanju			Kitov zub	►	
Tajland	▼								Marka računalna			Sportska vedeta	►	
Prirodni izvor tople vode									Grad i luka u Boki Kotorskoj					

Pravednost u obrazovanju (2)

Piše:
Stjepan
Herceg

Roditelji, koji su najbolji stručnjaci u odgoju svoje djece, moraju biti uključeni kao partneri u odgoju i obrazovanju. Nije dovoljno samo da ih se jače motivira da svoju djecu šalju u vrtiće, već ih treba informirati da njihova djeca imaju pravo na pohađanje vrtića. Stoga bi morale postojati ponude koje ispunjavaju očekivanja roditelja pa da oni onda mogu sami birati gdje će slati svoje dijete. Mnoga djeca kojima bi ponude predškolskog obrazovanja bile i te kako potrebne, iz financijskih razloga uopće ne pohađaju dječje vrtiće. Njemački caritas stoga zahtijeva da dječji vrtić bude besplatan barem u prvoj godini.

Kako bi škole mogle preuzeti odgovornost za najbolje moguću pomoć i razvoj djeteta, potrebno je stvoriti strukturalne, kadrovske i sadržajne uvjete. Tako bi „različitost“ u školama morala postati nešto samo po sebi razumljivo jer u njima borave različita djeca! Škola mora biti mjesto na kojem se aktivno uklanjaju predrasude. Djeca migranata moraju imati iste šanse i mogućnosti kao i ostala djeca. Orijentacija prema potrebama i multiprofesionalna pomoć u kojoj su između ostalih pvezane pedagogija, socijalni rad i zdravstveni odgoj, mora postati temeljno načelo obrazovnog sustava. Potrebno je stvarati okolinu koja podupire učenje, pomaže uklanjati socijalne razlike i diskriminaciju i stvara zajedništvo u razredima i školama. Veliko zanimanje roditelja i njihova spremnost pomoći, moraju se jače koristiti. Roditelje treba bolje informirati o važnosti školske i kasnije strukovne izobrazbe i o posebnostima njemačkoga školskog sustava. Moguće strahove treba uklanjati raznim jednostavnim ponudama, kao npr. posjećivanjem obitelji i sl. Te ponude se ostvaruju u socijalnom prostoru u kojem roditelji žive. One moraju biti umrežene u sve postojeće ponude na tom prostoru. Jedna od mogućnosti je pomoć djeci kod domaćih zadaća kao i uspostava modela „kumstava“ gdje „kum/kuma“ preuzima zadaću pratiti svoje „kumče“ i pomagati mu u svladavanju gradiva i socijalnoj integraciji.

Reforma školskog sustava

Migracijska i društvenoe ekonomska pozadina snažno utječu na rezultate obrazovanja. Njemački caritas stoga zahtijeva novo strukturiranje školskog i obrazovnog sustava, koji će uzimati u obzir različite razvoje i uvjete razvoja djece i mladih. Školski sustav mora pružiti jednake šanse obrazovanja i mora posjedovati socijalnu „propustljivost“. Preduvjet za to je pojedinačna pomoć koja je usmjerena na potrebe i „elastična“ u svojim ponudama obrazovanja i praćenja. Da bi se postigao taj cilj, potreban je i „elastični“ sustav koji omogućava prijelaze usmjerene prema djetetu, koji se ne drži kao pijan plota starosne dobi djeteta ili pripadnosti određenom razredu.

U Caritasu se neprestano radi na tome da se za djecu migranta poboljšaju uvjeti i ponude u što spada interkulturalno otvaranje ustanova.

Čovjek nikada ne prestaje učiti. Pristup obrazovanju mora stoga biti tako uređen da svakom pojedincu omogući participaciju, neovisno od starosti, spola ili porijekla. Stoga treba što ranije otkrivati potencijale i sposobnosti migranata te na njima temeljiti daljnju pomoć. Specifične kvalifikacije kao npr. znanje drugih jezika, treba priznati i proširiti.

Uz školsko obrazovanje mora se njegovati i forsirati i izvanškolska naobrazba. Ustanove i službe pomoći mladima, socijalni rad s mladima i crkveni rad s mladima i djecom daju osnovni prilog naobrazbi mladih ljudi i njihovom osposobljavanju u izgradnji odgovorne osobnosti. Stoga je korisno da se te ponude proširuju.

U njemačkom školskom sustavu se premalo pažnje posvećuje dvojezičnosti. Zahtjevi znanja njemačkog se u toku obrazovanja sve više razlikuju od svakodnevnog govora. Zato se učenje jezika ne bi smjelo ograničiti samo na rano djetinjstvo ili pak na nastavu predmeta njemačkog. Da bi se pomoglo učenju stručnoga i prema obrazovnom stupnju specifičnoga jezika, moraju se u općim školama kao i u cijelom obrazovnom sustavu tijekom godina koristiti svi nastavni predmeti a ne samo njemački. To onda zahtijeva odgovarajuću kvalifikaciju nastavnog osoblja. Višejezičnost također treba

„njegovati“ i „izgrađivati.“ Ona je važna za razvoj ukupne jezične kompetencije, kako kod učenja njemačkog tako i ostalih jezika.

U obrazovanju starijih osoba opet nailazimo na primjer raslojavanja prema specifičnim društvenim kategorijama kao i u školskom i predškolskom obrazovanju. Radnici participiraju ispodprosječno dok namještenici i službenici iznadprosječno. Migranti i osobe s migracijskom pozadinom su u posljednjem desetljeću puno rijeđe koristili ponude obrazovanja za starije osobe nego su to činili Nijemci bez migracijske pozadine. Ponude za starije migrante uglavnom se svode na tečajeve njemačkog jezika. Za povećanje broja migranata u obrazovanju starijih, obrazovne ustanove se moraju jače otvoriti toj skupini ljudi. Migrante treba imati u vidu u cjelokupnoj ponudi. Uz jezik se ne smiju zaboraviti područja poput zdravlja, kulture, politike i dr.

Kao i mnogi drugi građani, migranti slabo poznaju politički sustav i mogućnosti participacije u istom, što može dovesti do slabog poistovjećivanja s političkim institucijama i procesima u društvu. Što se ponuda, cijeljeva i sadržaja, odnosno adresata tiče, postoji vrlo heterogena slika. Postoje ponude usmjerene na jačanje udruga i klubova migranata. Specifični oblik političkog obrazovanja jest „Orijentacijski tečaj“ koji se nudi u okvirima integracijskih tečajeva. Tu se prenosi temeljno znanje o pravnom ustrojstvu, kulturi, politici, povijesti itd.

Što čini Caritas?

Caritasove ustanove za djecu predškolske dobi orijentiraju se prema kršćanskom poimanju čovjeka i na cjelovitom shvaćanju obrazovanja. Nprestanost radi na tome da se za djecu migranta poboljšaju uvjeti i ponude u što spada interkulturalno otvaranje ustanova. U izobrazbi stručnog osoblja sve se više forsira interkulturalna kompetencija i poznavanje jezika. Kao nositelj mnogih škola, Caritas se angažira u školskom socijalnom radu i u drugim ustanovama odgoja i socijalnog rada s mladima i na taj način onemogućuje zapostavljanje naobrazbe. ■

Torta

Mlada žena ulazi u slastičarnicu i pita:

- Imate li neku tortu koja je malo zagorjela s jedne strane?
- Zašto, što će vam to?!
- Željela bih da moj muž povjeruje da sam ju sama napravila.

Ne zna

- Moja žena zna kuhati, ali neće, žali se prijatelj prijatelju.
- Šuti, ti si još dobro prošao! Moja ne zna, a hoće!

Terapija

Liječnik se nakon pregleda obraća jednoj pacijentici:

- Vama je potreban savršen mir. Prepisat ću vam ove tablete za živce. Tri puta dnevno ih dajte svome mužu.

Klupa

Dolazi Ivica iz škole neraspoređen.

- Što je Ivica? Koji ti je predmet u školi danas bio najteži?
- Klupa! Pala mi je na nogu.

Recesija

Pita susjed susjeda kako se bori s recesijom? Kaže ovaj njemu:

- Ma imam ja to već 30 godina, samo nisam znao kako se zove.

Najčešća rečenica

Koja je najčešća rečenica u Saboru?

- Ispravak netočnog navoda!

Luk

- Mama, mama, zašto plačeš?
- Zato što režem luk, sine.
- Zar ti ga je toliko žao!

Procvjetala kokoš

Mali Ivica s mamom išao u zlatni vrt. Ugledao pauna pa se čudi. Kaže nakon nekog vremena:

- Mama, mama, vidi, kokoš procvjetala!

Grožđe – voće za zdravlje i vitkost

Snimila: Nadica Markovica

Grožđe je izvor vitamina A, B, B6 i folne kiseline. Sadrži složene tvari, pterostilbene, koji smanjuju kolesterol i trigliceride. U grožđu se nalaze minerali kao što su kalij, kalcij, fosfor, magnezij, željezo i selen-bakar. Mangan i cink također su prisutni u grožđu, a sadrži i vlakna i proteine.

Grožđe je brz izvor energije i popravljiva krvnu sliku. Sok od grožđa se lako spravlja, a vrlo je koristan. Preporuča se u slučajevima zatvora, gihta, reumatizma, bolesti kože i jetre. Ovo lužnato voće uvelike pomaže pri smanjenju

Kad je sezona, iskoristite priliku i uživajte u ovom ukusnom i zdravom voću. Grožđe je dobar izvor hranjivih tvari bitnih za naše tijelo i njegove su prednosti za zdravlje, u odnosu na mnogo drugo voće, brojne. Plodovi se mogu podijeliti na crvene, crne i bijele.

Grožđe detoksificira i čisti organizam te potiče mršavljenje. Smanjuje rizik od bolesti srca i raka.

kiselosti mokraćne kiseline i eliminaciji kiseline iz organizma, pa tako uvelike potpomaže rad bubrega. Studije su pokazale da sok od grožđa, crno vino i čaj od grožđica imaju jako antivirusno djelovanje osobito protiv poliovirusa i herpes simplex virusa. Pomaže pri smanjenju zgrušavanja trombocita i štetnih ugrušaka krvi.

Izvor: www.zena.hr

Krumpiruša

Sastojci za 6 do 8 osoba: 1 kg krumpira; 100 g luka; ½ žličice papra; 2 žličice Vegete; 10 tanjih kora za savijače; 50 ml ulja; 300 ml vode i sol.

Za posluživanje: 200 ml kiselog vrhnja.

Priprema: Oguljeni krumpir narežite na kockice, a zatim mu dodajte naribani luk, papar, Vegetu i dobro promiješajte. List tankog tijesta premažite uljem, na to stavite drugi list tankog tijesta, a po tijestu rasporedite dio pripremljenog nadjeva. Po nadjevu nakapajte malo ulja i tijesto savite u savijaču. Isto to učinite s preostalim tijestom i nadjevom. Savijače stavite na uljem namazani pleh i pecite u pećnici zagrijanoj na 200°C oko 30 minuta. Vodu posolite, zakipite i prelijte po pečenim savijačama.

Posluživanje: Savijače ostavite stajati oko 10 minuta i poslužite s kiselim vrhnjem.

Savjet: Krumpiruša će biti još ukusnija ako pripremite domaće vučeno tijesto.

Izvor: www.coolinarika.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

S	I	R	O	M	A	Š	T	V	O	□	T	O	P
O	L	O	V	A	R	□	R	L	□	P	R	V	O
K	A	T	E	T	E	R	□	A	Č	I	N	S	K
O	N	A	□	E	N	A	R	G	I	T	□	I	R
L	Z	□	F	R	A	N	J	O	A	S	I	Š	K
O	□	O	R	I	□	□	□	□	□	T	□	P	V
V	A	P	A	J	□	□	□	□	□	□	□	□	□
K	R	I	Z	A	□	□	□	□	□	□	□	□	□
A	S	T	A	L	□	□	□	□	□	□	□	□	□

Nagrađena: Roberta Hrkać, Sulzbach

Projekt Južna Afrika 2009.

Antonia-Matija Vrkić živi u Maulbronnu. Sedamanest joj je godina. Dugo godina je ministrantica u crkvi sv. Josipa u Illingenu. Svira gitaru, pohađa baletnu školu i pleše u folkloru Hrvatske zajednice „Vukovar“ u Vaihingen/Enzu. U nedjelju, 25. listopada pred vjernicima Illingena i Vaihingen/Enza u crkvi sv. Josipa u Illingenu dala je kratko izvješće o svome boravku u Africi.

Sve je počelo u Käthe-Kollwitz školi Bruchsal. Dva su učitelja tražili osmero učenika za „Projekt Južna Afrika 2009“. Nakon što se prijavilo preko dvadeset učenika, učitelji su izabrali četvero iz moga razreda uključujući i mene i troje iz druga dva razreda. Tako smo se 26. kolovoza ove godine uputili prema Johannesburgu. Odatle smo se još vozili sedam sati do Dkit (Hlayisanani) Farm, gdje smo živjeli tri tjedna.

S nama su živjeli fra Patrick Galvin iz Irske, koji živi već preko 45 godina u Južnoj Africi, Flora, Sunday, Samuel, Sam, preko vikenda Rosina i Bianca i naravno nekoliko koza, 3 psa, kobre, itd. Nakon što smo se raspakirali i navikli na novu situaciju, morali smo prvi tjedan ići u Dumela Highschool, gdje smo upoznali dosta učenika i gdje smo držali nastavu. Jedno morate znati, Afrikanci se ne stide upitati vas i intimne stvari. Čim smo sjeli, počeli su nas ispitivati. Smjeli smo izabrati svog najboljeg prijatelja ili najbolju prijateljicu koji su nas smjeli posjetiti preko vikenda. Tako smo svi sjedili zajedno, pričali, pjevali, pa i naravno plesali. Tako je u čas prošao prvi tjedan.

Drugi tjedan smo bili u Krueger National Park, Snake Park, Holy Family (dom za djecu) i Tzaneen. Za mene je posjet Domu bio najljepši i najtužniji. Upoznali smo puno djece koji boluju od aidsa. Jedna od njih bila je osmogodišnja djevojčica Alice. Nije puno pričala kao drugi, niti se igrala, samo je htjela da je držim i da joj pričam nešto o sebi. Tako smo sjedili cijelo vrijeme. No, moram spomenuti i dječaka Daniela koji je sjedio s nama. Došlo je vrijeme da idemo i morali smo reći zbogom. Alice me samo zagrlila i počela plakati. Nisam ni ja mogla izdržati pa smo plakale obje. Rekla mi je da je nesmiem ostaviti samu i da me voli. U tom trenutku su i drugi iz moje skupine počeli plakati.

Svi smo otišli tužni kući. Alice neću te nikada zaboraviti!!! Tako je i drugi tjedan brzo prošao.

Treći tjedan smo saznali da je pukla pumpa za vodu. Otišli smo do pumpe da vidimo što se dogodilo. Objasnili su nam da trebaju novu pumpu, jer se generator potpuno srušio. Da kažem istinu, nemam pojma o takvim stvarima, pa su to naši muški Damian, Martin i učitelj gospodin Köckert popravili. Kako sam već u Njemačkoj skupila 610 eura, odlučila sam 410 eura dati fra Patricku Galvinu za pumpu, jer on je otišao kupiti novu, a 200 eura sam dala sestri Aniti O'Leary za djecu koja boluju od aidsa i za djecu koje roditelji tuku, ne daju im u školu, prodaju ih ili čak i siluju. Taj tjedan smo još bili na izletu u prirodi, kao na primjer God's Window, Blyde River, ... itd. Nedjeljom smo svaki tjedan išli u crkvu.

U Stuttgart smo se vratili 17. rujna iako smo htjeli ostati duže u Africi. Jedno smo naučili, da možemo biti dragom Bogu zahvalni što nam je tako dobro. Imamo hranu za jesti, vodu za piti, odjeću za obući i imamo krov nad glavom. Ne moramo se brinuti hoće li nestati vode ili hoće li biti dosta hrane. Zaboravili smo biti zahvalni Bogu i reći jedni drugima koliko se volimo. Ne mislimo više na sebe niti na drugoga, a trebali bismo. I to nas razlikuje od Afrikanaca. Neki nemaju ništa, „stvarno ništa“, ali su sretni jer imaju sklad i ljubav u svojoj obitelji i vjeru prema Bogu. Puno toga smo naučili i vidjeli. Nisam mogla sve napisati jer bi bilo previše, ali vjerujte mi ima toga još dobrog i lošeg, političkoga i kulturnog što bi sve mogla ispričati.

A.-M.V.

ULM

Sakrament potvrde

Nedavno je mons. Mile Bogović u Ulmu podijelio sakrament potvrde. Sakrament je primilo trideset dvoje djevojaka i mladića. Krizmanici (na slici) s mons. Milom Bogovićem, vlč. Ilijom Krstićem, vlč. dr. Ivanom Leutarom i pastoralnom suradnicom Janjom Kobaš.

12. SMOTRA ZBOROVA DJECE I MLADIH MAINZ, 14.11.2009.

Zbor HKM Offenbach, voditelji Zvonko Orlović i Kornelija Nikolić

Zbor HKZ Karlsruhe, voditelj Ivan Bošnjak

Zbor HKM Wiesbaden, voditeljica s. Auksilija Milić

Zbor HKM München, voditeljica s. Nikolina Bilić

Zbor HKM Rüsselsheim, voditeljica s. Estera Marijić

Spomenice i ruže podijelio je delegat fra Josip Bebić

Zbor HKM Frankfurt, voditeljica s. Pavlimira Šimunović

Voditeljice programa Marijana Ramljak i Josipa Marić